

VILÁGOSSÁG

KOLOZSVAR,
 1948 január 30, péntek

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG KÖZPONTI NAPILAPJA

V. ÉVFOLYAM
 23. szám

A RKP Tanulmányi Körének előadásorozatában szombaton, január 31-én délután 6 órakor a Diákház kistermében

Gáll Ernő

az Igazság főszervezője

A ROMAN NÉPI KÖZTÁRSASÁG: 1848 FOLYTATÓJA ÉS BETETEZŐJE

címen előadást tart.

Kormányválság Franciaországban

PARIS. — A francia Schuman-kormányának a frank leértékelésre vonatkozó szándéka komoly belpolitikai válságot okozott. Mint a *L'Humanité* megállapítja, a leértékelés az amerikai kormány utasítására történik s hasznélvezője az amerikai nagytőke, kárvalója pedig a francia nép mellett

az angol fontsterling. A francia szocialistapárt, mely eddig a Schumann-kormány fő támasza volt, most abba a helyzetbe került, hogy ha megszavazza a frank leértékelését, ezzel nagymértékben megnehezíti a súlyos gazdasági nehézségekkel küzdő angol munkáspárti kormány

helyzetét ha viszont a Schuman-kormány tervének az ellenzői közé sorakozik, akkor az amerikai kormányai és a Marshall-tervvel kerülhet szembe. A nemzetgyűlés pénzügyi bizottságában a szocialista párt a javaslat ellen szavazott. Parlamenti csoportja ugyanakkor kö-

zölte, hogy nem hajlandó elfogadni a frank leértékelésére is vonatkozó Mayer-terv egyes részeit. Schuman miniszterelnök válaszul kijelentette, hogy ha a nemzetgyűlés nem szavazza meg a javaslatot, kormánya lemond. A fejleményekkel foglalkozva a *New-York Herald Tribune*

megállapítja, hogy Franciaországban tulajdonképpen nem a kormány, hanem a szocialista párt válságáról van szó. Blum és Ramadier most áthidaló megoldáson dolgozik, hogy elkerülhető legyen a kormányválság kiéleződése.

Jugoszláv gazdasági bizottság érkezik Bukarestbe

BUKAREST. — Február hó napján jugoszláv gazdasági bizottság érkezik Bukarestbe, ahol tárgyalásokat folytat az új román-jugoszláv kereskedelmi szerződés megkötésére. A két ország között fennálló szerződés a jövő évi március elsején lejár.

Háromnapos országos értekezlet kezdődött Bukarestben a romániai magyar sajtó feladatainak megvitatására

Kacsó Sándor és Csákány Béla beszéde

BUKAREST. — (Tudósítónk telefonjelentése.) Szerdán reggel nyílt meg Bukarestben a Magyar Népi Szövetség központi székházában a MNSZ megyei sajtó- és propaganda-felelőseinek, valamint a MNSZ-napilapok felelős szerkesztőinek a háromnapos értekezlete. Az értekezletet Lázár József, a MNSZ sajtó- és propaganda-

osztályának vezetője nyitotta meg, ismertette a háromnapos értekezlet célját. Kacsó Sándor országos elnök 2 óras előadásában vázolta ezután a kül- és belpolitikai kérdéseket. Ismertette a napokban megkötött és Budapesten aláírt román-magyar, valamint az ezt megelőző jugoszláv-román és román-bolgár kölcsönös segélynyújtási és megnevezési egyezmény jelentőségét az épülő népi demokrácia fejlődése szempontjából. Rámutatott arra, hogy ezek a szerződések nemcsak a dunamenti népek békéjének, hanem a világ-békének is egyik fontos alapját képezik.

söpörve az ország fejlődésének útjából a reakciós körök utolsó mentsvárát is. Vázolta ezután a Román Népköztársaság megvalósítása következtében az ország dolgozó népeire és így a romániai magyarságra váró nagy feladatokat. A fejlődést gáncsoló utolsó akadályok elhárítása után a haladás fokozottabb előbbrevitelé vált lehetővé. Ennek fontosabb állomásait képezi az Egysé-

ges Munkáspárt megteremtése, a Romániai Demokratikus Nők Egységes Szövetségének közelebről való megvalósítása, valamint az Egységes Ifjúsági Szervezet megteremtése gondolatának felvetése is, amelyek mindarra irányulnak, hogy a dolgozó népi harc erejének egységesítésével megvalósuljon a dolgozó új és jobb világa.

Harmincéves a Szovjetukrán Köztársaság

KIEV. — A Szovjetunió népei vasárnap ünnepelték a Szocialista Szovjetukrán Köztársaság harmincadik évfordulóját. Ezalkalommal Molotov külügyminiszter Kievnben ünnepi beszédet mondott, tolmácsolva Sztalin és a szovjet kormány üdvözlését s rámutatva az évforduló világpolitikai jelentőségére. Hangsúlyozta, hogy az ukrán nép azzal, hogy az orosz nép után elsőként lépett a kommunizmus felé vezető útra, független nemzeti államát valósította meg. A továbbiakban vázolta Szovjetukrajna küzdelmeit és a harminc év alatt a Szovjetunió szocialista alapjait és külföldi tekintélye javoltából elért magas színvonalu fejlődését, nagyszerű eredményeit.

Livizeanu miniszter 1848 közös hagyományairól

BUKAREST. — (Tudósítónk telefonjelentése.) A Román-Magyar Társaság szerdán délután 5 órakor nyitotta meg idei új előadásorozatát a Dalles teremében. Az első előadó Livizeanu Octavian tájékoztatásiügyi miniszter, az 1947 novemberében Bukarestben megkötött magyar-román kulturális egyezményt ismertette. Történelmi értekezést adott a 100 évvel ezelőtt lezajlott forradalmi eseményekről. — 1848 nem halott emlék — mondta a miniszter —, hanem népcink közös sorsának és közös vágyainak élő hagyománya. A miniszter előadásában kitért a ro-

mániai magyarság gazdasági, kulturális és politikai eredményeinek ismertetésére és méltatta azt a munkát, amelyet ma a hazai magyar írók, művészek és szakemberek román társaik oldalán a közös építéssért kifejtettek. Livizeanu Octavian miniszter előadását a Román és Magyar Népköztársaság elnökei ismertették. A nagyszámú közönség lelkesen fogadta az előadást, majd utána bukaresti művészek az új magyar és román zenét mutatták be. Nagy feltűnést keltett Petőfi Sándornak „A királyokhoz” című köztársasági versének románnyelvű előadása.

Petőfi és Tancsics álma

— Hogy most e szerződések létrejöhetnek — mondotta többek között Kacsó Sándor —, azért volt lehetséges, mert a népi demokrácia útjára lépett dunamenti népeknél megvalósult a két tényező, amely ezelőtt 100 évvel, az 1848-as forradalom sokak előtt csak homályos fogalom volt, csak Petőfiben és Tancsicsban élt világosan.

— Az egyik tényező a szocialista valóság, a másik pedig, hogy következetes harc és munka után ebben az országban megvalósult a népek és nemzetiségek egyenjogúsága, amely képessé tette a népet a békés együttélésre és együttműködésre és ezáltal szövetség kötésére. E két elv nélkül nem valósulhatott meg a dunai népek összefogása és szabadsága. Döntő tényezője a szövetségek létrejöttének, hogy minden egyes dunai államban a dolgozó nép jutott hatalomra. Történelmük során elsősorban kötnek ilyen szoros barátságot a dunai népek. És ez a béke nemcsak a mi békénk, hanem a demokratikus békefront egyik szilárd pontja is. Ezután részletesen taglalta a világbékeért folyó küzdelmet, rámutatva arra, hogy a békefronton nemcsak itt, a Duna táján, hanem szerte a világ is újabb és újabb erők sorakoznak fel.

A haladás fokozottabb előbbrevitele

Belpolitikai kérdésekre térve át ismertette a Román Népköztársaság kikiáltásának nemcsak belföldi hanem világpolitikai jelentőségét is, valamint azokat a fontosabb mozzanatokat, amelyek a történelmi tényt kiáltották el.

Felzabadt a nép építő ereje

Csákány Béla tartotta meg ezután előadását „Feladataink a Népköztársaságban” címmel. Bevezetőjében kitért a Köztársaság kikiáltását megelőző eseményekre, a román népi demokrácia által megvalósított reformok sorozatára, amelyeknek természetes következménye lett a monarchia megdöntése.

— A királyság megsejmesével szabadt fel igazán a nép építő és teremtő ereje. A Népköztársaság megteremtésével lényegesen megváltozott magatartásunk az állammal szemben is. E téren megdőlt a létjogosultsága minden fenntartásnak, ami bizonyos szempontból igazolt lehetett régebben, így a felszabadulást követő Sanarescu-Radescu-kormányok alatt vagy még akkor is, amikor a Tatarscu-félc párj kizsákmányoló klikkje bent ült a kormányban. Ezután részletesen vázolta azokat a feladatokat, amelyek reánk, a romániai magyarságra várnak Népköztársaságunkban.

Konkrét feladatunkként említette meg az ország gazdasági talpraállásáért folytatott küzdelemben való eszlekvő bekapcsolódást, a mezőgazdaságunk korszerűsítését s gazdaságadalmunk tudásának fokozását az állat- és gyümölcs-termelés minőségének emelését, a szövetkezeti mozgalom fellendítését.

Csákány Béla ezután a készülő közigazgatási és igazságügyi reformokat ismertette, hangsúlyozva, hogy azok megvalósításával a hatalom teljesen a nép kezébe megy át. Ez pedig azt követeli, hogy elvegezzük értelmiségi rétegünk demokratikus sellemében hogy elvegezzük értelmiségi rétegembereket tudjunk adni a népi közigazgatásnak, valamint az igazságszolgáltatásnak.

Befejezésül a reakció elleni harc fontosságára hívta fel a figyelmet, amelyet olyan következtetéssel kell folytatnunk, amint azt a romániai demokratikus erők teszik.

Románia és Magyarország új kereskedelmi szerződést kötönek

BUKAREST. — A román kormányküldöttség magyarországi látogatásával és a román-magyar barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási egyezmény megkötésével kapcsolatosan jó hírrelvő vált az új román-magyar kereskedelmi szerződés megkötése is.

A román kormányküldöttség szakminiszterei és Groza Péter miniszterelnök budapesti tárgyalásai során felvetették az új román-magyar kereskedelmi szerződés kérdését is, amelynek megkötését a magyar kormány részéről is szükségesnek és a két ország érdekében állónak jelentették ki.

Az „Agerpress” értesülése szerint az elvi meg egyezés létrejött Románia és Magyarország kormányfőiről között az új kereskedelmi szerződés megkötésére, de még nem döntöttek, hogy a tárgyalásokat Bukarestben vagy Budapesten folytassák-e le. Erre vonatkozólag Románia várja a magyar kormány választ.

A megkötendő új román-magyar kereskedelmi egyezmény még az eddiginél is szorosabban fűzi a két ország gazdasági kapcsolatát, árucseréjét és kölcsönösen hozzájárul mindkét államban a dolgozó életszínvonalának emeléséhez.

Megbukott az iraki kormány

BAGDAD. — Az iraki köztársaság híves és véres zavargásokba robbanó tiltakozása az Iráktól teljesen Angliának alárendelt és kiszolgáltatott helyzetbe sodró angol-iráki szerződéssel szemben, melyet az iraki kormány a nép akarata ellenére kötött meg Londonban, végül a kormány bukását eredményezte. A kormány megkötött fegyveresen elfojtani az általános tiltakozást, számos kezességpárra sor került, melyeknek legtöbbször Bagdadban 70 halott és 400 sebesült áldozata volt, az általános felháborodással azonban nem tudott megküzdeni. Bukását nyomom követő a nemzetgyűlés elnökeinek és harminó tagjának a lemondása. Az angol kormány az iraki események hatása alatt — hír szerdán — elhatározta az egyiptomi kormánnyal tervezett tárgyalások elhalasztását.

Amit mindenki megesodál

Varga Katalin-ünnepély Nagyenyeden

Egy világhírű szovjet táncosnő a szovjet balettről és a balett-táncosok életéről

Galina Ulánova, Sztalin-díjas táncművésznő, a balett világszerte ismert mestere írta az „Uj Szó”-ban az alábbi cikket:

Az orosz balettel már régen a világ legjobb balettjének ismerték el. Fokin balettmester neve, vagy olyan művészek nevei, mint Anna Pavlova, V. Nizsinszkij, E. Gelcer és mások, világhírré tettek szert a maguk korában. Sok országban még ma is az orosz mesterek képviselik a balettművészet legmagasabb fokát.

Nagy hiba volna azonban azt gondolni, hogy a jelenlegi szovjet táncművészet csupán a múlt folytatása. Az elmúlt harminc esztendő, amely olyan mély változásokat idézett elő az egész országban, sokban megváltoztatta a balett jellegét is.

Ujfajta balett

A szovjet balett az orosz koreográfiai művésztől átvette mindazt, ami benne értékes volt: a technikai tökéletességet, a tánc átszellemítését, de elvetette a mai művésztől idegen édeskedést és külső csillogást. És ami a legfontosabb: a táncokat gondolat, eszmékkel, élőképkel teltette. A szovjet korszakban lehetővé vált, hogy a koreográfia valóban olyan nagy témák eszközevé váljék, amilyenekről régebben nem is álmodtak. Elég megemlíteni azokat a baletteket, amelyeket a közelmúlt háború eseményeinek, a szovjet emberek hősiességének szenteltek a szovjet zeneszerzők. Még a szerelem örök témája is új erővel zeng a szovjet színpadon. Így például a balett történelme során először a Szovjetunióban adták elő a Romeo és Juliát Shakespeare szövege alapján.

Nagy fejlődésnek indult a szovjet színpadokon a jellemző. A régi, klasszikus baletteknek ennek csak epizód szerepe volt. Ma a jellemző (amelyek alapján neve népi jellegűek, azonban technikailag fejlettebbek és bonyolultabbak) olykor nem kisebb szerepet játszanak, mint a klasszikus táncok.

Ugyanakkor a klasszikus tánc-kultúra a szovjet baletten nemcsak megmaradt, hanem valóságos felvirágozott. A szovjet táncművészek fiatal nemzedéke ezekben az években kitűnő előadások során mutatta be a klasszikus balett oly kiváló alkotásait, mint Csajkovszkij „Hattyu halála”, „Diotörő” és „Csipkerózsika”, Glazunov „Raimond”-ja, Adam „Élet”-e. Olyan szovjet táncművészek, mint Vahtang Csabukiam, Aszal Messzerer, Marina Szemjonova, Natalia Dudinskaja és mások, mesteri tudásukkal a piruetek, ugrások és forgások terén messze magá mögött hagyják a múlt művészetét.

Nem csak csillogás

A szovjet balettművészek ereje azonban nemcsak a technikai csillogás (bár ennek elérése hosszú évek kitaró, állandó fizikai munkájának eredménye, amely tökéletes plaszticitást, ügyességet és bájtudást a mozdulatoknak). A technika maga kevés ahhoz, hogy a néző higgany annak, ami a színpadon végbemegy, hogy valóban élő színpadi kép jöjjön létre. Pedig éppen ez minden szovjet színész célja.

Életem egyik legnehezebb szerepe Shakespeare Juliája volt. Táncban igyekeztem megjeleníteni Juliá lelki élményeinek széles skáláját, gyermekből nővé váló átalakulását, aki kész életét áldozni szerelméért. Nem esoda, hogy az alakításban való munka heteken naponta néhány órát arra fordítottam, hogy megtaláljam az érzést legjobban kifejező mozdulatot. Az nem fontos, hogy az előadás során ez a mozdulat csak egy másodpercig él és rögtönzősnek látszik.

A kifejezés keresése nehéz. Azonban éppen ez a munka a művész célja és öröme. A szovjet

táncművészeket e munkára jól előkészíti az az iskola, amelyen átmennek. A szovjet balettkolák világhírűek: a leningrádi állami koreográfiai iskola már több mint kétszáz éves, a moszkvai Nagy Színház mellett működő balettkolák ugyancsak többévtizedes multra tekint vissza. Ezek a legrégebb koreográfiai iskolákon kívül hasonló intézetek működnek ma már a Szovjetunió számos városában. A szovjet balettről és táncművészek többsége már ezeknek az iskoláknak a növendéke.

A szovjet balettkolák osztályaiban különbözőkorú növendékek láthatók. A legfiatalabbak 7-8 évesek. Én magam is ebben a korban léptem át először a leningrádi koreográfiai iskola külső szobáiba, hogy egy évtizeden át tökéletesítem tudásomat, mielőtt balettről válnék. Évente egyszer a növendékek nyilvánosan fellépnek az intézet záróvizsgáin. Ez hozzásegíti őket a színpadhoz és a nézőközönséghez.

A szovjet balettkolák, a forradalomelőtti koreográfiai intéze-

tektől eltérően, nagy figyelmet szentelnek növendékeik általános műveltségére is. Az iskolákban tanítják a világtörténelmet, irodalmat, természettudományt, nyelveket, művészet és balett-történelmet. A balettművészet történelmében az első tankönyv a Szovjetunióban jelent meg. Szerzői a leningrádi koreográfiai iskola előadói, élükön A. Vaganovával.

A balett iránti érdeklődés a Szovjetunióban rendkívül nagy. Nemcsak az előadások zsúfolt terméiben beszélnek róla: Ugyanez abban is megnyilvánul, hogy az ifjúság valóságos tömegesen lép a koreográfiai iskolákba. Magam fiatal férfiak és nők leveleinek százait kapom naponta a Szovjetunió legkülönbözőbb részeiből, akik mind azt kérdezik, hogyan és hol tanulhatnak balettművészetet. Ez az érdeklődés és a szovjet balettművészek jól bevált módszere biztosítékot nyújtana arra, hogy a szovjet balett a jövőben is állandóan új tehetségekkel gyarapodjék.

A magyar népi dalos-, tánc- és színjátszó verseny vasárnap megkezdődik Biharmegyében

NAGYVÁRAD. — A MNSz által az 1948. évi szabadságmozgalom századik évfordulójára alkalmából meghirdetett dalos, népi tánc és színjátszó versenyekre eddigyest lelkesen készülnek a műkedvelő egyesületek. Biharmegyében a tenkei járás magyar közönségének a színjátszó csoportjai, dalos és népi táncgyűjtései február 1-én mérik össze tudásukat a járás székhelyén, Tenkén. A tenkei nemes küzdelemben Tenke, Bélyfnyér, Gyanta, Feketetót és Tenkegörsöd műkedvelői mérkőznek.

Szatmár megyében február 15-én kez-

dődnek a népi színjátszó járási versenyek Erdődön, Halmiban, Turterebesen, Szénváralján, Szamoskrassán, Ombódon, Szamosdobón, Lázárban és Mikolán. A versenyekre eddig 41 község jelentette be részvételét.

Az országos verseny keretében a járási versenyek után a megyék közötti versenyeket rendezik meg. A versenyrendezvények jövedelme a MNSz Petőfi-alapját s ezen keresztül az erdélyi magyarság köznevelődésének az ügyét erősíti.

SZÍNHÁZ

Különös tén de érthető, ha bána! sajdul mindig, amikor színpadunkon az üres léhaság táborozik. Ilyenfajta örökségünk nyomozásról s nem veheti tőlünk senki zokni, ha igyekeznünk kivétel nélkül belőle, hogy régiből is megővő a jót, régi rossz helyett új jókat neveljünk.

A színház iskola: felső fok — mert művészet — tanít életet látni, tárgyilagosan megmérni a múltat, észrevenni a mást s a vajulás lázán túl megérezni a jövőt. Mindezt a nemes szóra-közlés igényes eszközeivel teszi. Általános elv: így kell lennie. És gyakorlati kérdés: így van-e?

Két-három hónap előtt még aigha mertük volna ezt megkérdezni így. A széputheilen és vitathatatlanság után megerezt az állami bőkezűbb támogatása s ez rokonszenves javulás jegyében tükröződik a színházak műsorán. Még a támogatásból ezidáig kimaradt szatmári városi színház is januárban bátor vállalással csaknem kivétel nélkül prózai művekkel töltötte ki műsorát. Ez ma, amikor a közönségünk még hajlik a könnyű műfajok felé, bátor és áldozatos vállalat. De a vállalásokból né ki majd, megfelelő állami s társadalmi felkarolással a jövő nemes, még könnyű műfajokban is komoly értéket nyújtó színház. Ezt akarjuk.

A helyzet azóta sokat javult. A pénzügyminisztériumban történt ülvös változás után megerezt az állami bőkezűbb támogatása s ez rokonszenves javulás jegyében tükröződik a színházak műsorán. Még a támogatásból ezidáig kimaradt szatmári városi színház is januárban bátor vállalással csaknem kivétel nélkül prózai művekkel töltötte ki műsorát. Ez ma, amikor a közönségünk még hajlik a könnyű műfajok felé, bátor és áldozatos vállalat. De a vállalásokból né ki majd, megfelelő állami s társadalmi felkarolással a jövő nemes, még könnyű műfajokban is komoly értéket nyújtó színház. Ezt akarjuk.

Legközelebb színházi ügyünk a kolozsvári Állami

Magyar Színház és Opera. Beszéljünk róla. Szeretnénk, ha e most jegyzett néhány szó, amely csak futólag említi meg a színházunk mai kérdéseit, megszólalásokat serkentene színházi és színházon kívüli jószándékok részéről egyaránt, felszántva az ügy körüli ugat, hogy jó vetés teremhessen belőle egyképpen színházban és közönségben. E szerény cikk tökéletlen keret ahhoz, hogy végig elemezze mindazt, ami a kolozsvári színpadon eredmény és ami ma még hiány. Célja nem ez, — csak kis hivatást azokhoz, akik érzik ezt a kérdést, érzik e kérdés nagy felelősségét, akarják s hiszik a kérdés s felelősség tömegekben messzeható visszhangját.

A cikk elején általánosan mondatok alól nyilván nem kivétel a kolozsvári Állami Magyar Színház és Opera. Tudjuk, hogy komoly nehézségeket kellett napnap után legyűrnie, színészei csak vespennként kaptak pénzzel, gondok alatt gyöngyöztek, műsorában a pénztári siker majdnem mellőzhetően szemponná vált és az előadások keretét járattizú játék töltötte ki.

Nem kétséges, hogy mindezt maguk a műsor, szerkesztő illetékesek — igazgatóság és lektorbizottság — éppen úgy lájtatták, mint mindazok, akik a nézőtől hiányolták a tartalmasabb s művészebb műsort. Ez gyantjuk a gyereken közbe szurt igényes darabokból s főleg a kormányzat illetékes helyein időközben történt jó változás nyomán az új esztendő eddigi műsorában észlelt nemesüléssel. Nyilvánvaló, hogy e nemesülés — darabválasztás és előadás kivételében egyaránt — melynek tartósságát s elmélyülését ma már minden bizonytalanság nélkül, főleg az állami háziariás nagyobb gondoskodásának az eredménye s így érte a közönség elsősorban Lucu László

NAGYENYED. — (Levelezőnk írja.) A nagyenyedi református Bethlen-kollégium dicséretes kezdeményezéssel január 25-én, vasárnap Varga Katalin emlékünnepélyt rendezett az iskola dísztermében.

Az ünnepély műsorának kiemelkedő pontja az az emléksbeszéd volt, amelyet Szabó Mihály gimnáziumi igazgató tartott, aki a rendelkezésére álló adatok tárgyalagos felhasználásával a nagy számú hallgatóság lelki szeme elé idézte a hős és minden emberi kicsinyességtől mentes Varga Katalin alakját.

Sikerült szavaltatok mellett gyönyörűséggel hallgatta a közönség B. Balogh Gizella zongoraművésznő kísérete mellett Bartók-népdalokat előadó tanítóképzős kamarakórust s a két magánénekes leány növendéket, akik kellemes hangjukkal megéremelt sikert arattak.

Sajnálattal kell azonban megállapítanunk, hogy ma, amikor

minden haladó szellemű egyén és minden éperzékű muzikus teljes erejével irtja a magyar dal és zene virágok kertjében elburjánzott gazokat, akkor a gimnázium dalkara — amelynek ilyen tekintetben is példát mutatónak kellene lennie — a 80-as évek 6/8-os, érzelmeségtől csepegtő, a régi idők honfium könnyek elcsalogatására szánt verklimelódiaju dalait adta elő a népi dalunkat és zenénket már örvendésen értékelő és szerető közönség méltó megbotránkoztatására. A tanítóképződe jobb sorsra érdemes dalárdája pedig Allaga-Tárca-féle zöngeményekkel rortotta el azt a hatást, melyet előjelzett szereplőitársai kellettak.

Amikor megdicsérjük a Bethlen-kollégium vezetését a bátor kezdeményezését és őszintén demokrata szándéku Varga Katalin-ünnepélyért, nem hallgathatjuk el fenti kifogásunkat. Az új építő és haladó szellemet ilyen tekintetben is meg kell honosítani az ősi Bethlen-kollégiumban!

Az Ardealul Filharmonikus Zenekar olcsó helyárrakkal, munkások részére is megismétli kitűnő hangversenyét

Már két évvel ezelőtti bemutatkozásakor karmesteri jövőt jósoltunk Kisadji Anatolnak, az opera kürtösének. Azóta bár csak két ízben hallottuk őt vezényelni, ardele mind jobban és előnyösebben domborodott ki. Kezényomán élet buzog zenekari együttesünkben, mert a zenészekben hatványozódik a készség és játszókedv. Szemellátható a zenekar tagjainak odaadása, munkakedve és lelkesedése. Ez, — hinnünk kell — Kisadji karmester személyi varázsának és akaratátvitelének tudható be. Pálcaja nyomán a zenekar ké-

pessége hatványozódik és előadása megszépül.

Ugy látszik, a romantika mesterei állanak közel Iekéhez, mert műsorán a legizesebb és leghatásosabb műveket válogatta össze. Csajkovszki, Mendelsohn, Liszt legegényibb mondanivalóktól terhes szerzeményeit vezényelte: a Pathetikus szimfóniát, a csaknem egyedülálló hegedűversenyt és a Prelüdióket. Csupa agyonjátszott, de elnyühetetlen alkotást, melyeket a zenekar minden tagja bizonyára jól ismert. Talán ezért tudott többet mondatni a zenekarral és hihetőleg ezért voltak elegendő a rendelkezésére bocsátott próbák. A Csajkovszkij-hattyudal szöles ivben, egyéni tragédiái tarhelten tudta Kisadji kitoregetni és a szimfóniában duzzadó szenvedélynek kifejezését kedélyéve is biztosította. A Prelüdiók dallamvonala is egészséges volt, bár időmértékei vontatottak és színei sápadtak voltak.

A Mendelsohn versenyműnek hegedűszólamát a zenekar fiatal hegedűse, Dragoi Nicolae játszta, aki ez alkalommal először állott mint szólista zenekar élén. Jó muzikálitásu, szépen, izlással éneklő hegedűs, akinek szerencsés adottságai, szíve őszintén és melegen dobog, de dologi készsége még fejlesztésre szorul. Komoly, biztos izlésű mester kezében kicsiszolódának technikájának egyenletlenségei és nehéz feladatok megoldására gyakrabban is vállalkozhatna. Előnyösen érzik játékát a kamaramuzsikálás fegyelmű elmélyedésre serkentő hatása.

Ugy Kisadji, mint Dragoi szeretettel, lelkesedéssel fogadta a közönség, amely megérezte, hogy az évad egyik igen sikerült hangversenyét hallgatta végig.

A műsort jövő vasárnap délután népszerű, tehát egészen olcsó helyárrak mellett megismétli. Erre munkásainkat, ifjúságunkat és haladó értelmiségünket figyelmeztetjük. A zenekar kitűnő teljesítménye annál is inkább megérdemli a támogatást, mert a közönségnek rendezett hangversenyek rohammunkának kell számolnának, hisz új közönség, érdeklődő hallgatóság nevelését, toborzását célozzák.

Utóbbi időben a filharmonikusok vezetősége, — igen helyes — műsort nyomat és a hosszamas bevezető előadások helynyomatásba adják mindazt, az előadásra kerülő műveket tudni kell. A jövőben kérjük, hogy az egyes szimfóniák és verszművek teteleit írják ki, mert nem jelent költségöbbletet, s szívesen támogatja, utbaigazítja az, aki még gyakorlatlan a nagyrendületű zeneművek hallgatásában.

(A. J.)

Lukatos István írt

Az ujjáépítés sikereivel ünnepli Leningrád felszabadulása negyedik évfordulóját

MOSZKVA. — Kedden mult negyedik éve annak, hogy Leningrád teljesen felszabadult a német ostromgyűrű alól. A moszkvai rádió jelentése szerint a város hatalmas ujjáépítési sikerekkel em-

lékezett meg a történelmi évfordulóról. Ezeknek az ujjáépítési sikereknek egyik legjelentősebb mozzanata a leningrádi dolgozóknak az ujjáépítésére, hogy az öt éves

tervet négy év alatt valósítják meg. A kezdeményezés azóta országos mozgalommá vált a Szovjetunióban. Leningrád város tanácsa a Kirov-operában ünnepi ülésszerűen emlékezett az évfordulóról.

Kraszna büszkesége:

A „Fazekas Mihály Népi Kollégium”, ahol tanuló csángó gyermekeket ajnázoz a „hepe-hupás vén Szilágy”

KRASZNA. (Kiküldött munkatársunktól.) A község sárban fuldokolik, de a kis házakban bizakodó lelkek figyelik a jövőt. A határban még most is folyik a munka. Lehetővé tette az enyhére fordult idő.

A református templomnál megáll kísérelők.

— Láttá már a mi népi kollégiumunkat? — kérdezi és hangjában büszkeség csendül.

Felballagunk a dombon fekvő kollégiumhoz. Hosszu épület, az ajtó felett tábla: „Fazekas Mihály népi kollégium”.

— Fazekas Mihály tanító alapítványa — magyarázza kísérelők.

Belépünk a lakóterembe. Világos, kellemesen fűtött helyiség. Tiszta ágyak, asztal és a kályha körül üldögélő fiúk.

— Vakáció van — mondja kísérelők —, a többiek nincsenek itt. A jelenlegi létszám szerint heten vannak a fiúk. Köztük két csángó.

Csillogó, fekete szemek figyelnek minket és a két csángó gyereket, aki eljött ide, a Szilágy szívébe, hogy tudást vigyen majd haza magával, bátran, értelmesen felelget kérdéseinkre.

Dobos Ferenc tanító akar lenni

Kató Mihály tizenéves, apja földmives, öt hold birtoka van, két leány és két fia testvére maradt otthon. Boglárfa felől jött.

— Olvasni és beszélni tanulok magyarul — mondja Kató Mihály. Eltekintve idegenes kijelentéstől, jól beszél a magyar nyelvet.

— Hát te tudsz magyarul — állapítjuk meg.

— De nem jól — feleli — és az olvasás nem megy még eléggé.

Dobos Ferenc, a másik kis csángó — tizenhárom éves, földmives családból származik, másfél hold földjük van otthon, Ferencfalván.

— Mire készültök? — vallatjuk a fiukat.

— En? — mondja Dobos Ferkó — tanítónak.

— Miért?

— Hogy taníthassak, ha hazamegyek.

— Most van már tanítótok, talán tudjátok ti is. Vagy nem?

— Van, — mondja, aztán halakhoz hozzászól — azért mégis miért ne taníthassunk mi is otthon?

— És te? — fordulunk a hallgató Kató Mihályhoz.

Hallgat. Valami titkot őrzően csillog két fekete szem, de ajka makacsul összezárva rejtegeti a szót.

Kató Mihály titka

A többiek felelnek helyette is.

— Pap akar lenni — árulja el Kató Mihály titkát az apahidai Orbán Jánoska, akinek az apja kovács volt, de megbalt és most özvegye a városból tartja el a családot. Orbán János már a mártodik gimnáziumba jár és értelmes szavakkal magyarázza el Kató Mihály vágyát.

— Pap akar lenni — ismétli.

— Igen — veti fel dacosan fejét Kató Mihály is, hogy lepleztesse titkát — pap szeretnék lenni, hogy hazamenjek és otthon magyarul prédikáljak, mert Gergutiu Petre tisztelendő ur nem akar ve-
lünk soha magyarul beszélni.

Egy pillanatra elötétül a csillogó gyermekszem és vele sötétül a világos terem is — mintha a birtok népeleves csángó földi papnak, a Gergutiu Petrének árnya suhant volna át a szobán.

— És Gergutiu ma sem akar még magyarul beszélni veletek otthon? Talán ő sem tud magyarul?

— Hát magyar ő is — leplezi le a falu papját a kis Kató Mihály.

— Jól beszél ő magyarul, de nem akar. Baj lesz vele, mert az emberek egyszer csak ki fogják hajtani a templomból.

Megtudjuk még, hogy a gyermekek étkezését sorkosztással oldották meg. Minden nap egy másik gazdánál ebédelnek a fiúk. Így jobban elbirja a közösség, meg sem érzi a népi kollégium lakóinak terhét.

Már alkonyodóba hajlik a délután, mikor elbucszunk a krasznai „Fazekas Mihály népi kollégium” növendékeitől.

Hallgatva megyünk, Gergutiu Petre csángó földi pap sötét árnya kíséri, akit a népi kollégium az Istenházból. A szomorú em-

lékü mult kísértő árnyait azonban meg fogja semmisíteni és máris elülte a jelen, mely a demokratikus szabadság fáklyájával a tudás világosságát juttatja el az ország legeldugottabb zugába is... a Csángóföldre éppen, mint az ország minden részébe.

Tóth Kálmán.

A „Luca László” önkéntes munkabrigádok parancsnoksága jelenti:

Versenytempóban folyik a munka a gázsáncokon

KOLOZSVAR. — Még nem is olyan régen sokan voltak, akik demokratikus kormányunk ígéretét, hogy Kolozsvár földgázát kap — kétkedő mosolygással fogadták. Ma már Kolozsvár utcáin több kilométer hosszúságban a vezeték-

csövek a helyükön vannak és hasonlóan mérföldes léptekkel halad előre a gázforráshoz vezető utvonalon is a munka.

A kétkedők száma megcsappant és sokan közülük maguk is szerszámot ragadván beálltak az önkéntes dolgozók

sorai közé. Maguknak dolgoznak, az ö tüzhelyüket is melegíteni fogja az olcsó és kényelmes gázláng.

A „Luca László” önkéntes munkabrigád ifjainak kolozsvári főparancsnokságához naponta futnak be a jelentések és arról a fáradságos nem-íserő munkáról tesznek tanubizonyítást, ami a város határán kívül folyik.

30 óra alatt 3300 méter cső

A napi munkajelentés szürke számadataiban meglevenedik az ifjúság lelkes helytállása az ország ujjáépítésében.

Január 27-én Bozs, Pata, Szamosfalva határában dolgozó négy brigád munkájában 756 ifju vett részt. Volt hely, ahol éjjel 1 óráig dolgoztak, csak hogy a kitűzött idő előtt megvalósuljon a munkaterv. A bozsi vezetéken dolgozó II. brigád 30 munkaóra alatt 3300 méter csövet forrasztott össze, négy kanyarodóval.

Pata határában dolgozó III. brigád 24 munkaóra alatt 2000 méter csövet fektetett le.

Szamosfalván dolgozó IV. brigád 20 munkaóra alatt 14 vasuti kocsiából 583 csövet rakott ki, a vasuti rampáról a terepre lerakták 148 csövet és a helyszínrre szállító szekerek közül 93-at raktak meg a csövekkel.

A felsorolt munka mellett valamennyi brigád még szigetelt, javított, forrasztott nagymennyiségű csöveket és a vasárnap kiásott öt kilométeres ároknál szükséges kigaztításokat is elvégezte.

A nagyassányi sánc hét kilométeres szakaszán megkezdte munkáját a tordai Ifju Munkások Szövetségének 64 önkéntesből alakult munkacsoportja.

Az ifjak kedden tartották meg első gyűléstüket és megválasztották a brigád vezetőjét.

Militaru Vasile parancsnok beszédében kiemelte az ifjúság szerepét az ország ujjáépítéséért folyó munkában és külön hangsúlyozta, hogy Románia demokratikus ifjúsága már eddig is megmutatta azt, hogy valóban elharcos csapatok mellett minden munkában az élen jár.

Verseny a „Munka zasztajaért”

A tordai Ifjak csoportja bejelentette, hogy a tervbe vett idő előtt fogja befejezni a számukra kijelölt munkát, és ugyanakkor munkaversenyre hívta ki a kolozsvári brigádokat.

— A „Munka Zasztaja”, amiért a nemzet versenyre folyik — jelentette ki Cenan Augustin parancsnokhelyettes — a tordai utcákon kell legyőznie a szél.

A kihívással megindult a nagy verseny a „Luca László” brigád munkázásáért, ami a legjobb eredményeket elérő brigádok fog illetni.

A gázbevezetés munkájára mozgósított tömegek lelkesedése egyre nagyobb tömegeket ragad magukkal — így a vasárnapi munkálatokra Lukács Mihály MNSZ elnökükkel együtt négyszáz hős-táji földész is kivonult, akik a Magyar Népi Szövetség keretén belül vettek részt a munkálatokban.

Léve munka a városban és a határban. Epul a „Groza Péter földgázvezeték”. A dolgozó tömegek mozdulnak meg és munkájukkal az ország és valamennyiünk jobb jövőjét építik.

KOSSUTH LAJOS

A keleteurópai népek közös szabadságharcát hirdette 85 évvel ezelőtt

Az 1848—49-es magyar szabadságharcban nemcsak a lengyel légiók és a lengyel tábornokok segítettek a magyarságot élet-halál küzdelmében. A párizsi levelek, a Hotel Lambert diplomáciaja és a párizsi lengyel sajtó is. Czartoryski Párizsból kísérte meg, hogy a magyarokat kibékítse déli szomszédaival, a horvátokkal, a szerbekkel, románokkal és őket az osztrák császár és a lengyeleket elnyomó orosz cár ellen egyesítve. Ugyanakkor Párizsban lengyel, cseh és magyar diplomaták a magyar-lengyel-cseh együttműködés alapjait is próbálták lerakni. Egy nagy dunai együttműködés körvonalai bontakoztak volna ki, ha egyes magyar vezetőknek a nemzetiségi kérdésben tanusított me-revség, később a császári reakció türejtését nem szenvedett volna hajótörést az egész vállalkozás.

A lengyel emigráció

diplomáciai segítségét azután Kossuth Lajos adja vissza 1863-ban. A szabadságharc bukása után alkotja meg Kossuth híres, sokat emlegetett konföderációs tervét. Állandóan figyeli az európai eseményeket és meg akarja ragadni az alkalmas pillanatot, amelyben hazáját a Habsburgok karjaiból kiragadhatja.

Az egyik ilyen pillanatnak tünt nyolevanöt esztendővel ezelőtt, 1863 január 22-én. Ekkor fogtak az elnyomott lengyelek utójára fegyvert az őket elnyomó cári imperializmussal szemben. Kossuth a lengyelség ügyét európai ügyvé szerette volna tenni s elsősorban Olaszországot és III. Napoleont igyekezett megnyerni. Már február 6-án felhívja Peruzzi olasz belügyminiszter figyelmét, hogy ha a közdelem Galiciára is áthúzódik, a magyarok és olaszok is bekapcsolódhatnak közös ellensé-gységükkel, Ausztriával szemben.

De Kossuth

nemcsak személyének népszerűségével, hanem tetteivel is segíteni kívánta az új lengyel forradalmat. Még 1859-ben Moldvába szállított

20.000 fegyvert egy akkor esedékes Ausztria elleni szabadságharc kitérése esetére. Most ezt a nagymennyiségű fegyvert ajánlja fel a lengyel szabadságharc vezetőinek. Ugyanakkor a lengyel ideiglenes kormányának azt javasolja — bizonyára a magyar szabadságharc tapasztalatai alapján —, hogy terjesszék ki a forradalmat Galiciára is. Ő mindent elkövet, hogy néhány ezer magyar Lengyelországba menjen, hogy ott mint segítő hadtest küzdjenek magyar zászlóval és magyar parancsnokkal.

Kossuth ajánlatát a két ország érdekeinek közösségével és a Lengyelország iránt érzett testvériség érzetével indokolja. „Bármint legyen is, a mi büszke lengyel katonáink hősiessen harcoltak értük s mi érezzük a kötelességet, hogy felajánljuk nekik viszonzásul hasonló szolgálatunkat” — fejezi be Kossuth a lengyel kormányhoz intézett jegyzékét.

Kossuth ajánlatára

a lengyelek köszönettel válaszoltak és Bobrowski István ideiglenes kormánybiztos felhatalmazást kért a 20.000 fegyvernek Cuza román fejedelemtől való átvételére. A magyar hadosztály részvételét a lengyel bizottság csak az-zaal a feltétellel engedte volna meg, hogy csak a Királysági Lengyelországban harcolhasson, Galiciában egyelőre nem.

Kossuth Minghetti olasz miniszterelnöknel is közbenjárt, ennek az az eredménye mindenesetre megvolt, hogy egy kis olasz önkéntes csapat Nullo ezredessel az élen a lengyel harctérre ment, ahol aztán Nullo elesett.

Junius 20-án

Kossuth a Galiciában állomásozó katonákhoz fordult, felhívja azokat, hogy ne akadályozzák a lengyel felkelőket, sőt ellenkezőleg, ahol lehet, legyenek segítségükre. Emlékezteti a galíciai magyar katonákat a 48-as lengyel segítségre. Segítségkérését teljes en ugyan-azzal az érvekkel támogatja, amelyekkel a lengyelek 48-ban a ma-

gyar szabadságharcban résztvet-

tek:

„Ők nemcsak szomszédaink, hanem barátaink, testvéreink is, kiknek sorsával érdekeink s jövőnk szoros viszonyban állnak. Ha ők szabaddá lesznek, szabadságuk támaszpontul szolgál a mi szabadságunknak... Tartásukat szem előtt, hogy ők nekünk érdektestvéreink. Vezetelje magatekviselőit irányukban a testvériség érzése. Ne adjatok nekik okot panaszolhatni, hogy barátok helyett még ti bennetek is ellenségre találtak. Óvakodjatok akadályaitok növelni, nehézségeiket szaporítani, sőt könnyítsetek rajtuk miben lehet.”

A kiáltvány eljutott a galíciai magyar csapatokhoz és különösen Galíciai és a Királysági Lengyelország határán szolgáló magyarok tettek nagy szolgálatokat a felkelőknek, amennyiben elősegítették azok érintkezését, szökését.

Bár a Kossuth által tervezett magyar légio nem valósult meg, mégis többszáz magyar harcolt a lengyelkel oldalán, többi közt Hermann Ottó, Csáky Kálmán, ki igen sok fegyvert vitt át a lengyel felkelőknek, továbbá Péchy Gyula, Eornemissa Zoárd, Egreszi, Valisz, Nyáry, Türr tábornok és még sokan mások. A népfelkelés leverése után a száműzött lengyelekek együtt számos magyar csőrgette rabbilléseit Szibéria végtelen hómezőin.

Kossuth mellett

Klapka György is résztvett a lengyeleknél nyújtandó olasz-magyar segítség tervezésében. Gari baldi megbízottjaival, továbbá Michowicz Lászlóval és Armand Lévyvel terveket szőnek, amelyek értelmében a lengyel felkelést magyar követte volna és azt az olasz szabadság kivívásával kapcsolták volna össze. Ebből kapcsolódhat volna be a délszlávok is.

E tervek végrehajtására már nem kerülhetett sor. A lengyel szabadságharc elbukott és ezzel a magyar szabadság ügyé is új veszteség ért.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7.

Távbeszélő: 19-11.

Felölts szerkesztő: BALOGH EDGAR.

Előfizetési díj egy hónapra 120 lej. Papoknak, tanítóknak, nyugdíjasoknak 100 lej. — Postacsekkszám: 40.625.

IDŐJÁRÁSJELENTÉS. Európa legnagyobb részében délnyugati, déli irányú szél uralkodik, az időjárás változatlanul csapadékos és enyhe. Keletoroszországból a lehűlés lassan nyugat felé húzódik, a hideg középpontja Kujbisev irányában helyezkedett el. Várható időjárás csütörtök estig: Élénk szél, sok helyen eső, a hőmérséklet egy-két fokkal csökken.

A MAGYAR ZENE- ÉS SZÉPMŰVESZETI FŐISKOLA február 1-én, vasárnap fél 9 órai kezdettel, kiváló művészek közreműködésével, rendezte hagyományos bálját a Főiskola összes termében, melyre ezután is szeretettel hívja meg városunk közönségét.

DEMETER JÁNOS EGYETEMI TANÁR ELŐADÁSA. A Bolyai Tudományegyetem Szabadegyetemének előadásoroztatában január 29-én, csütörtökön délután 5 órakor dr. Demeter János egyetemi tanár „A kelet-európai népek együttélésének új formái” címmel tart előadást. Az előadás helye a jog- és közgazdaságtudományi kar 1. számú tanterem. A belépés díjtalan és nem beiratkozáshoz kötött.

AZ IRÓK, MŰVÉSEK, UJSÁGIRÓK VEGETES SZAKSZERVEZETÉNEK kolozsvári újságíró-csoportja január 31-én, szombaton délután 6 órakor a Jorga (Jókai)-utca 16 alatti szervezeti helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, amelyen a Vegetes Szakszervezet összes újságíró tagjai pontosan megjelenni kötelesek.

UJ MAGYAR TANKÖNYV JELENT MEG. Az új magyar tankönyvek sorozatában megjelent a középiskolák VI. osztálya számára írt „A középkor története” című. A könyvet tanári munkacsoport szerkesztette. Ára 388 lej. Terjesztését a Józsa Béla Athenaeum (postacím Cluj, Piata Libertatii 12) végzi. Megrendelhető ugyanott. Felhívjuk az érdeklődő iskolák figyelmét a nemzenevelésiügyi vezértilkarság január 3-i rendelkezésére, amely szerint a tankönyvek kötelesek az új tankönyveket bevezetni és abból tanítani.

A kolozsvári MNSZ hírei:

KICSERELIK A TAGSÁGI KÖNYVEKET. A Magyar Népi Szövetség kolozsvári szervezete felhívja valamennyi tagjának figyelmét, hogy a tagsági könyveket az 1948. évre kicseréli. A kicserélésre munkanapokon délelőtt 8 és 1 óra, délután pedig 4 és 7 óra között lehet jelentkezni a Farkas-utca 7. szám alatti székházban Csibi Jolán pénztárosnőnél.
Január 28-án, csütörtökön este 7 óra-

Az Allami Magyar Színház és Opera közleményei

Ma, csütörtökön este a nagyszerű Steinbeck-színművet, az „Egerek és emberek”-et ismétli meg a színház, a bemutató teljes szereposztásában. A darabbal kapcsolatos irodalmi törvényszéket, tekintettel arra, hogy a résztvevők közül többen Bukarestbe utaztak a Magyar Népi Szövetség sajtókonferenciájára, a jövő hét szerdájára halasztották el.
Pénteken este újítja fel gondosan előkészített előadásban a színház Erich Kästner regényének vígjátékváltozatát, a „Három ember a hóban”-t. Hangulatos zene szövege és a haragú nevetést előidéző, ragyogó humoru zenés darabot, amely csupa eredeti ötlet, bonyodalom, mulatságos fordulat. A „Janika” sikerével fog vetekedni ez a kedves meséjű, vidám játék, amelynek főbb szerepeit Kovács Kati, Papp Nusi, a vendégeként fellépő Rajna Alice, Benes Ilona, Lantos Béla, Sugár Jenő, Flóra Jenő és Szendrői Mihály játsszák. Lantos Béla rendezte és Szabó Ica vezényli a „Három ember a hóban”-t, amely pénteken bemutató-bérlében, szombaton pedig napibérlésben van műsoron.
Szombaton délután ifjúsági előadásban a „Leányvásár”-t ismétli meg a színház.

AZ ALLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ KOLOSZVÁRI MOZIK MÜSORA ÉS OPERA MÜSORA:
Csütörtökön este fél 8 órakor: Egerek és emberek.
Pénteken este fél 8 órakor: Három ember a hóban. Bemutatóbérlés 17 szám.
Szombaton délután 4 órakor: Leányvásár. Ifjúsági előadás.
Este fél 8 órakor: Három ember a hóban. Napibérlés 17 szám.

A BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM földrajzszakos hallgatói február 1-én, vasárnap este 8 órai kezdettel „Geográfus-bált” rendeznek a Bolyai Tudományegyetem aulájában (Arany János-utca 11). Szépségverseny, elsőrendű zene, kitűnő büffé, meglepetések.

A „VIRTUTEA MILITARA” HÁBORUS ÉRDEMREND TULAJDONOSAINAK KÖZGYŰLÉSE. Az 1916-1919 és 1941-1945. évi háborúkban a „Virtutea Militara” érdemrenddel kitüntetett személyek, hadirokkantak és hadiözvegyek egyesülete január 30-án, reggel 8 órakor, a Hadkiegészítő Parancsnokság Vörös Hadsereg-utca 30 szám alatti helyiségében rendes közgyűlést tart. E közgyűlésre azzal hívják meg az összes érdekelteket, hogy kitüntetésének igazolására eredeti okiratot, vagy egyéb hiteles érdemlel írást hozzanak magukkal.

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG IFJUSÁGI BIZOTTSÁGA iskolaközi falliújságversenyének végső határideje szombat, január 31-én. Felszólítják a kolozsvári középiskolákat, hogy lehetőleg minden osztállyal induljanak a versenyen.

(*) ORVOSI HIR. Dr. Kopár József belgyógyász szakorvos rendel volt Deák Ferenc-utca 41 szám, 10-1/2, 12, 1/4-5 óráig.

A NÉPKONZERVÁTORIUMBAN a magyarmelvű színházképző tanfolyam megkezdődött. Beiratkozni még lehet a Népkonzervatórium igazgatóságánál. Költő-utca 2 szám alatt, a volt Savoy-kávéház felett.

Kivégezték az amerikai haláltábor 21 vezetőjét

KRAKKÓ. — Végrehajtották a halálos ítéletet az auschwitzi gyűjtőtábor volt náci vezetőségének 21 tagján.
A németországi megszálló hatóságok kiadták Lengyelországnak Fischer SS-tiszteket, a bírheidt városi gettó megszervezőjét.

Kivégezték az amerikai haláltábor 21 vezetőjét

kor a IV/2. kerület szervezői gyűlése a hidevei református egyházközség nagyertermében (Horca-ut és Kálvin-utca sarkon).
Este 7 órakor az V. kerület szervezői gyűlése a tagozat Türr István-utca 36 alatti székházában.
Délután 6 órakor a III/2. kerület taggyűlése a Páris (Pap)-utcai állami iskolában.

100.000 villanyégő érkezik a Szovjetunióból

BUKAREST. — A fővárosi Villamosági és Gáztársaság 6000 darab villanykörtét kapott a Szovjetunióból. Ezeket az égőket kizárólag a fővárosi közvilágításnál használják fel.
Románia egyébként 100.000 darab villanyégőt rendelt a Szovjetunióból és ennek a megrendelésnek első része az a 6000 darab villanyégő, amely most érkezett meg.

A Szovjetunióból szállítandó 100 ezer darab villanyégő jelentősen enyhíteni fogja a Romániában e cikkben érezhető hiányt és jelentősen megjavítja nemcsak a nagyobb városokban a közvilágítást, de a magánháztartások villanykörteszükségletét is részben fedezheti.
2600 tonna gyapott érkezett a Szovjetunióból

Az „Ágerpress” jelentése szerint a Szovjetunió 2600 tonna nyers pamutot küldött Romániának. Ez a hatalmas mennyiség lehetővé teszi, hogy az összes romániai szövőgyárak háromváltásos munkarendszerrel és teljes üzemi mel folytathassák termelésüket és a szükséges textilipari cikkellátást elláthassák az ország lakosságát.

A kolozsvári MNSZ színjátszóinak bemutatkozása

KOLOZSVÁR. — A Magyar Népi Szövetség kolozsvári és kolozsvári szervezeteinek színjátszó csoportja február 3-án délután 3 órakor az ifjuság részére és este fél 8 órakor a felnőttek részére tartja első bemutató színelőadását a kolozsvári Állami Magyar Színházban. Az előadás előtt bevezetőt mond Izsák Vilmos gimnáziumi tanár. Színpadra kerül Gárdonyi Géza: „A bor” című színműve.

Közreműködnek: Lichenstein József, Szöllősi Gábor, Sajgó Imre, Pasali Mária, Tamás Zoltán, Szabó Jolán, Szabó Kálmán, Szöllősi Gáborné, Sajgó Gyula, Bartha Ferencné, Bartha Ferenc, Kelemen Ferenc, Imre Sándor, Veres Lajos, Fajk József, Hubert Ilona, Kiss Ernő, Horváth László, Görög István, Ujvári Lászlóné, Kovács Zsigmondné, Kiss Ernőné, Bodor Erzsébet és Hubert István. Jegyek elővételben a MNSZ kolozsvári szervezete pénztáránál, Farkas-utca 7. Nagyon olcsó helyárak.

Krasznán — bóraktárok a timároknál — nincs foltnak való a cipészeknél

KRASZNA. — (Kiküldött munkatársunktól.) A bórparosok megbeszélést tartottak a fennálló nyersanyaghiány megoldásának módjairól. A vita során általában az a vélemény alakult ki, hogy munkájuk folytatásához szükséges nyersanyag hiánya rendkívül nehéz helyzetet teremtett. Mód van azonban arra, hogy ez a nehézség azonnal megoldódjon.

A krasznai timároknál ugyanis már mintegy másfél éve nagyobb mennyiségű feldolgozott bőr van tárolva. Ennek felhasználására semminemű utasítás nem érkezett és már az a veszély is fennáll, hogy a rendkívül hosszú idő óta tárolt bőrok az állás miatt használhatatlanná válnak.

A bórparosok teljes nyersanyag-szükségletét huzamos időn keresztül fedezné a timároknál tárolt nagymennyiségű bőr, míg jelenleg krasznai csizmadiaik és cipészek a legkisebb nyersanyaghoz sem tudnak hozzájutni.

A bórparosok elhatározták, hogy illetékesek elé terjesztik kérésüket és szor-

galmazni fogják, hogy a helyileg tárolt bóranyagból megfelelő mennyiségű kikutatást kapjanak.

Jutalom a nyomravezetőnek

KOLOZSVÁR. — Az elmúlt hétfő folyamán a Tanító Ház mellett elhelyezett barakot, amiben a gázvezeték lefektetésének munkálataihoz szükséges szerszámokat tartották — ismeretlen tolvajok feltörték és onnan több százszámot, csákányt, lapátot és közhusz méteres gumicsövet loptak el.

A Szaktanács felkéri azokat, akik a lopásról bárilyen adatot tudnak — jelentkezzenek a Szaktanács szervezési osztályánál. A nyomravezető jutalomban részesül.

Világosság-Sport

CFR-Universitatea mérkőzés lesz vasárnap

KOLOZSVÁR. — Az újjászervezett kolozsvári CFR labdarúgó együttese vasárnap játsza első mérkőzését az Universitatea csapatával, a városi sporttelepen 3 órai kezdettel. A két együttes mérkőzése előtt, fél 2 órakor a „Luca László Brigád” válogatott az Olimpia Ifjúsági Egyesület csapatával játszik barátságos mérkőzést.

Szombaton és vasárnap Bukarest női és férfi tornászválogatottja vendégszerepel Kolozsváron. Kolozsvár válogatottját a Dermata, KKASE és a Villamosmű együtteséből állítják össze. Az előírt gyakorlatokat szombaton az Unitárius Kollégium tornatermében tartják meg, míg vasárnap a szabadon választott gyakorlatokra kerül sor, délelőtt 10

órai kezdettel az Állami Magyar Színházban.
A kolozsvári Asztalitenisz Liga rendezésében vasárnap kezdődnek meg a kerületi bajnokságok küzdelmei: A Dermata, KKASE, Vil-

amosmű Sanitas, Olimpia, Universitatea, Gutenberg, Acélárny gyár és a Fások Szakszervezetének 132 női és férfi versenyzője nevezett eddig be a nagyszabású versenyre.

Tehe tségkutató vivóversenyt rendez a BEAC

KOLOZSVÁR. — A BEAC utóbbi két vivóversenyének sikerén felbuzdulva, a BEAC szurkolói január 31-én, szombaton délután 4 órai kezdettel kihívásos vivóversenyt rendeznek a Bolyai Egyetem Arany János-utcai vívótermében.
A küzdelmekre benevezhetnek mindazok a BEAC-szurkolók, akik még eddig egyáltalán nem vettek részt és csak mint nézőknek voltak alkalmuk megismerkedni a nemes sportággal.
A szurkolók körében máris nagy a készülődés, amit legjobban az igazol, hogy Kolozsvár összes könyvkereskedéséből pillanatok alatt elfogytak a szakkönyvek, mert a versenyszabály nem zárja ki, hogy a vivők szakkönyvekből készüljenek a nagy összecsapásra.
A verseny győztese szépkitelű serleget kap jutalmul, míg a helyezettek díszes kivetilű emléklapokkal. A versenybírók tagjai testi épségük biztosítására a Dermata jégkorongosztályánál felszerelését kérték kölcsön...

lamosmű Sanitas, Olimpia, Universitatea, Gutenberg, Acélárny gyár és a Fások Szakszervezetének 132 női és férfi versenyzője nevezett eddig be a nagyszabású versenyre.

Románia női asztaliteniszesei a Corbillon Kupáért is játszanak

LONDON. — Románia női asztalitenisz csapata a világbajnokságok küzdelmei előtt a „Corbillon Kupa” küzdelmeiben vesz részt. Február 4-én délelőtt Románia—Jersey és Románia—Wales, míg délután Románia—Anglia nemzetek közti mérkőzésre kerül sor.

Február 5-én Románia női asztalitenisz válogatottja az USA együttesével méri össze erejét, míg február 6-án a Románia—Belgium és a Románia—Skócia

mérkőzések kerülnek lejátszásra. Február 7-én Románia válogatottja Ausztria együttesével játszik a Corbillon Kupáért.

Kolozsváry Sári és Rozeanu Angelica, akik Románia női válogatott csapatát képviselik, már is utaztak Londonba.

A budapesti MTK labdarúgó csapata Bukarestben

BUKAREST. — A budapesti MTK labdarúgócsapata szombaton és vasárnap Bukarestben vendégszerepel. Szombaton a Ciocanul ellen, míg vasárnap a bukaresti CFR ellen játszik barátságos mérkőzést.

gos mérkőzést.
Az MTK Bukovi edző vezetésével vasárnap a budapesti Vasas-játszott barátságos mérkőzést és azt 7:3 arányban legyőzte.

SPORTHÍRADÓ

A BEAC atlétikai szakosztálya január 30-án, pénteken este 7 órakor tartja idei első ülését, az egyesület helyiségében (Mátyás király szülőháza), melyre a tagok pontos megjelenését kéri.
BUKAREST asztalitenisz válogatottja Prágában 5:0 arányban legyőzte a csehszlovák főváros válogatottját.
A CFR BUKAREST—CFR KOLOSZVÁR egyesületek közötti mérkőzését vasárnap délelőtt 10 órakor a kerékesdelmi főiskola Kínzsi Pál-utca 1 szám alatti tornatermében tartják meg.
A KERÜLETI női és férfi kosárlabda csapatajainkságok küzdelmei vasárnap kezdődnek meg

a Református Kollégium tornatermében. A sorsolást ma ejtik meg.
A budapesti Kistert ökölvívó együttese svájci portyája során 9:5 arányban legyőzte Zürich válogatottját.
Csehszlovákia és Lengyelország is résztvesz a Balkán Olimpia ezévi küzdelmeiben. Mirko Krajese-

vics, a jugoszláv Testnevelési Szövetség főtitkára varsó tárgyalás során megállapodott a lengyelekkel abban, hogy Lengyelország résztvesz az idei Balkán Játékokon. A főtitkár megbeszélést folytatott Prágában a csehszlovák sportvezetőkkel is, akik kifejezték, hogy szintén elküldik versenyzőiket a Balkán Játékokra.

Megalakult a Viktoria szövetkezeti sportosztálya
KOLOZSVÁR. — A Viktoria sárlabda, asztalitenisz, teke, ökölvívó, birkózó és labdarúgó szövetkezeti sportosztályai lesznek.

Alakítsunk szövetkezeti kulturköröket!

Az ország minden részében szövetkezeti kulturkörök alakulnak. Nemrég a moldovai Campulungban alakítottak ilyen kört a Központi szövetkezeti Intézet az INCOOP által meghatározott és a „Schimb Intercooperativ” 1946—23.25. számában közzétett szabályzat szerint.

A megalakult szövetkezeti kulturkör a következő célokat tűzte ki feladatául:

1. Tanfolyamok rendezését, melyen a szövetkezeti gondolatra nevelik a tagokat, illetve szövetkezeti vezetők képzését.
2. A kör működésének a területén minden szövetkezet mellett kultur- és propagandacsoporthoz alakítását.
3. A kultur- és propagandacsoporthoz könyvtárainak és kulturtermeinek a megszervezését.
4. Sport- és kirándulócsoportok alakítását. Ezzel a különböző vidékek szövetkezeti között szorosabb kapcsolat létesülne, megismerik egymás eredményeit és kicserélnék tapasztalataikat.
5. Szövetkezeti tárgyú estek és ünnepélyek rendezését.
6. Minden szövetkezeti eszmeterjesztő gyűlések tartását.
7. Propaganda kifejtését annak érdekében, hogy minden faluban alakítsanak fogyasztási és értékesítő szövetkezeteket.
8. A szövetkezők közti összetartás érzésének a kifejlesztését.
9. A szövetkezők, szövetkezők és alkalmazottak érdekeinek a védelmét.

A szövetkezeti kulturkörök megalakítása új lépést jelent a szövetkezeti mozgalomban. Végre megalakulnak azok a munkaközösségek, amelyek hivatottak lesznek a széles néptömegek szövetkezeti ismereteit bővíteni s ugyanakkor megfelelő szakembereket is kiképezni, hogy szövetkezeteinket alaposan képzettek vezessék.

Az adóeltitkolás büntetése Mikor követ el valaki adóeltitkolást?

A 344. számú és 1947. december 29-én közzétett új törvény a következő adóeltitkolásokat minősíti a szabotázstörvény alapján büntetendő cselekményeknek:

I. Szabotázs büntette. Az adótörvény 30. szakasza alapján kereskedelmi adó fizetésére kötelezett kereskedők, kereskedelmi cégek és szövetkezetek, továbbá az adótörvény 48. szakasza alapján professzionális adó fizetésére kötelezett szabadfoglalkozásúak, beleértve az iparosokat is, amennyiben évi adóköteles jövedelmük az 500.000 lej meghaladja, szabotázs büntetést követik el és az adótörvényekben megszabott büntetéseken kívül 5—20 évig terjedő kényszermunkával és 100.000 lej pénzbüntetéssel büntetendők, ha:

a) Az adótörvény 41. és 52. szakaszában meghatározott kereskedelmi könyveket nem vezetnek; továbbá, ha a könyvelés alapjául szolgáló könyvelési bizonylatokat nem őrzik meg.

b) Ha a kereskedelmi könyvekben nem vezetik be az összes kereskedelmi ténykedésükből eredő ügyleteket, vagy ha a valóságnak meg nem felelő adatokat könyvelnek.

c) Ha a törvény szerint előírt kereskedelmi könyveiket vagy pedig a valóságnak meg nem felelő adatokat elvesztik. Kivételek csak azon esetek, amikor az ügyesség megállapítása szerint ezek elvesztése kellőképpen igazolást nyert.

d) A valóságnak meg nem felelő (fiktív) számlák kiadása és elfogadása. Ez az adójövedelemtől függetlenül szabotázscselekmény.

e) Ha egy pénzügyi évben 100 ezer lej meghaladó adó- és illetékelvétel követ el az adózó, tekintet nélkül az adóköteles jövedelemtől.

II. Szabotázs vétségét követik el és 4—12 évig terjedhető fogsággal és 100.000 lej pénzbüntetéssel büntetendők azok az adóalanyok:

A. Akik a pénzügyi törvényekben előírt adóvallomásokban a valóságnak meg nem felelő adatokat irnak be, melyek következtében az államot megillető adók az adófizető javára esőknének.

B. Ugyancsak ezzel a büntetéssel büntetendők azok a munkaadók, vagy forgalmi adót és kivételes adót fizetni tartozó adóalanyok, akik az alkalmazottaktól visszatartott adókat vagy a feltehető bevételezett forgalmi adókat és kivételes adókat a törvényben megszabott határidőn belül nem fizetik be a kincstárnak.

Szabotázsvétség esetén is a fenti büntetéseken kívüli pénzügyi törvényekben pénzbüntetések alól az adóalany nem mentesül.

III. Végül az adófizetők ellenőrzésére előírt rendelkezések be nem tartásának vétségét követik el és 3 hónaptól 4 évig terjedő fogsággal, valamint 5000—100.000 lejig terjedő pénzbüntetéssel büntetendők mindazok az adóalanyok, akik a 344-es törvényben megszabott adófizetési lakhely választására vonatkozó rendelkezéseknek nem tesznek eleget.

Egyéni cégeknek a fenti büntetéseket a cégtulajdonos kereskedő, míg kereskedelmi vállalatoknál és szövetkezeteknél a vállalat vezetője, vagy kereskedelmi társaságoknál az igazgatóság által a

vállalat felelős vezetésével megbízott személy kell viselje.

Egyetemlegesen felelős a fenti büntetésekért — amennyiben azok könyvelési tételekre vonatkoznak — tehát az a), b) és c) alatti büntettek — esetleg a cég könyvelője is.

Kollektív felelősség

A fenti törvény újítást vezet be azzal, hogy a kereskedelmi vállalatok felelős vezetőit és pedig az igazgatóság tagjait, az igazgatóság által az ügyvezetéssel megbízott igazgatósági tagot (adminisztratív delegat) és vállalatvezérigazgatóját személyükben és saját vagyontukkal felelősé teszi az állami adók (direkt és indirekt adók) határidőben való be nem fizetésének elmulasztásáért. Ez a rendelkezés egyelőre csak a kereskedelmi részvénytársaságokra alkalmazandó, tehát nem vonatkozik a szövetkezetekre.

A fenti újonnan létesített büntettek és vétségekkel kapcsolatosan az alábbi utasításokat és észrevételeket adjuk:

A kereskedelmi és szövetkezeti törvény szerint a kereskedők a következő könyveket kötelesek vezetni: a) naplófőkönyv; b) ledéltárkönyv; c) levélmásolatok könyve, mely minden kereskedőre kötelező. Ezenkívül a részvénytársaságok és a szövetkezetek külön; d) részvényesek könyvét, illetve üzletirésztörzskönyvét; e) igazgatósági ülések és f) közgyűlések határozatainak jegyzőkönyvét.

A fenti könyveket kereskedelmi részvénytársaságok esetén a törvényszék elnöke, szövetkezetek esetén az illetékes járásbíró igazgatóság vezető bírójára kell, hogy láttamozza. Ezeket a könyveket számozott lapokkal ellátva, összefűzve, kell lebélyegeztetni. A fenti könyveket a bélyegtörvényben megszabott illetékezésre a pénzügyigazgatóságnál be kell mutatni. A szövetkezetek is könyveiket illetékeztetni kötelesek.

A stabilizáció után megjelent bélyegtörvény módosítás a szövetkezetek könyveinek bélyegilletékeit oldalanként 4 lejben állapította meg.

A könyvelési igazolási iratokat és a könyveket, valamint számlákat, számlatömböket, a kereskedő és kereskedelmi vállalatok, — tehát a szövetkezetek is — 10 évig kötelesek megőrizni.

Februártól

kényszermunka

A fenti törvényes rendelkezéseket szigorúan be kell tartani, mert a törvény az adótörvényekben megszabott külön pénzügyi bírságokon kívül, súlyos szabadságvesztéssel büntetést is bünteti a kereskedőket, illetve a kereskedelmi társaságok vezetőit és könyvelőit, ha nem vezetnek könyveket, vagy ha a könyvekbe a valóságnak meg nem felelő adatokat könyvelnek, továbbá, ha a valóságnak meg nem felelő számlákat adnak vagy fogadnak el.

A törvény módot adott arra, hogy a kereskedők és a kereskedelmi társaságok, amelyeknek könyveik nem voltak rendben, vagy könyveket nem vezettek, könyveiket feleltessék és ezzel mentesüljenek a fenti bírságok alól.

A törvény, amint említettük, kényszermunkával bünteti az adóalanyokat abban az esetben is, ha egy pénzügyi évre eső eltitkolt adójuk a 100.000 lej meghaladja.

A törvény 1948. január 15-ig hatályt adott, hogy a multira vonatkozó összes adóeltitkolásokat, vagy be nem vallott adókat az adózók önként jelenték az illetékes pénzügyigazgatóságnak és 1948. január 31-ig az adót befizetik. Ha ennek eleget tesznek, a multira mentesülnek a fenti büntetésektől.

1948. február 1. után miután a multiban, mint a február 1-e után elkövetett adóeltitkolásokra már a kényszermunka büntetését alkalmazták.

Csodákat művelt a székelyek leleményessége szövetkezeti téren!

A Bácskába telepített székelyek szövetkezeti munkája

A magyarországi „Földműves-szövetkezetek Lapja”-nak decemberi száma Réthi Ferenc tollából a telepesszékelyek szövetkezéséről cikket közöl, melyet kivonatossan közlünk. A Bácskába telepített székelyek munkája példaképpen kell legyen nemcsak a székelységünk, hanem Erdély egész magyar földművelőse életé is. (A szerk.)

Vaskut községbe indulok. Kerekpárom jól ismeri az utat, többször is megjárt. Bajától a 7. kilométerkönel már bent vagyunk a községben. A főt baloldalon felülnek egy hirdetőtábla sárga betűkkel: „Vaskut Székely Földművelőszövetkezet vendéglője.”

Bónis Lajos ügyvezető igazi székely vendégszeretettel fogad. A vendéglő tele van székely telepesszel, Istensegits, Boldogfalva, Józseffalva vidékéről kerültek a Bácskába.

A Székely Földművelőszövetkezet Vaskuton 1947. júniusában alakult meg. Rövid időn belül vendéglőt nyitott, mely egyik leglátogatottabb hely Vaskuton. Üzemképes traktorok szánt a földhözjutottaknak. A napokban vegyeskereskedést fognak nyitni a község legforgalmasabb részén. Bónis Lajos a székelyek vezetője, fáradhatatlan harcosa a szövetkezet életének. Tőle búcsúzva, tovább a főúton másik táblán a következőket olvashatjuk: Vaskuti Földművelőszövetkezet. Itt Dudás Ádám ügyvezető, régi ismerősként fogad és bevezet a szövetkezet irodájába. Az irodában a legnagyobb padantéria — könyvelésük és egyéb kimutatásuk a legnagyobb rendben. A szövetkezeti ház udvarán nagy motorjai van. Teljes üzemmél dolgozik a magtiszító, a tengerlormozsoló, napraforgóhántoló és a két kalapácsos daráló. Az udvar egyik sarkában vetőmagot csáváznak. Sok gép között bórruhában, a főgépész üdvözlő és bizskén mutogatja és magyarázza, milyen fáradtsággal helyezték üzembe ezeket a gépeket. Az egyik helyiségben az újonnan felállított olajtüzlőnél szorgos munkások dolgoznak. Az olajtüzlőt saját erejükből állították fel. Hatalmas kánnakban aranyárga napraforgóolaj vár elszállításra. Külön darab traktort helyeztek üzembe. Ezekkel csépeltek és jelenleg szántanak. Saját gépjárató műhelyükben végzik a javítási munkálatokat. A főgépész szakaszi utasításokat ad a gépészeknek és la-

katosoknak, majd velünk jön a nemrég üzembehelyezett szeszfőződob. Itt a telepesszékelyek gyűléstermükét főznek. A főzimester lelkesedéssel magyarázza az üzembehelyezés munkálatait.

— Pálkájuk az egész megyében híres, — mondják a pénzügyőri szakasz emberei.

Józsi pálkájukat megízelve, tovább kísér a Telkes társaság. Terményosztályukra érve, lázas tevékenység fogad. Székely székely után hozza a különféle terménye-

ket. Két és félhónap alatt 50 vagon terményt adtak át a bajai MIOZSK kirendeltségnek. Több vagon műtrágya szétosztását bonyolította le a szövetkezet. Jelenleg a magtermelési szerződés szerzése folyik. Rövidesen busfeldolgozó üzemet létesítenek.

A községben székelyek, felvidékiek és sarkadi telepesszékelyek laknak. Mind a három csoport más és más mentalitású, de a közös érdek, a szövetkezeti élet összekovácsolta őket.

A szövetkezés

a szocialista gazdasági rend alapja

Huszonöt éve mult annak, hogy Lenin „Szövetkezésről” című cikke megjelent. Ebben a cikkben, amely munkái között a legelső helyen áll, Lenin zseniális módon lefektette a szövetkezés alapelveit és megjelölte annak kifejlődési útját a Szovjetunióban. E terv meghatározásánál Lenin abból a gondolatról indult ki, hogy amikor az összes fontosabb termelő eszközök föld, gyár, üzem, közlekedés, bankok az állam kezében vannak, amikor a munkás és földművestömegek közötti szövetség valóra válik és a munkásosztály felelősségén van a vezetés, a jól szervezett szövetkezeti rendszer, amely magában foglalja a lakosság széles tömegeit, szocialista gazdasági rendszert alkot.

— „Ha teljesen megvalósítottuk volna a szövetkezést, akkor ma mind a két lábunkkal szocialista alapokon állnánk” — írta Lenin 1923. január 6-án megjelent „Szövetkezésről” című cikkében.

Lenin a szövetkezésnek különleges fontosságot tulajdonított a szocialista rend felépítésében és ezért a legnagyobb figyelmet fordította a legegyszerűbb és legkönnyebb ut megkeresésére, hogy a kevés földdel rendelkező földművelés részvételben a munkában.

„Más, fantasztikus elméleteket kibocsátani a különböző munkás-egyesületekről a szocializmus felépítésének érdekében, más megtagadni a szocializmust úgy felépíteni, hogy minden kevés földdel rendelkező földműves résztvehessen ebben az építő munkában.”

Sztálin mindenféle szempontból

kifejtette Lenin szövetkezeti tervét és átdolgozta a marxista-leninista program mezőgazdasági részét, amelyet a lehető legjobban oldottak meg. Földműves szövetkezetek s a szovjet földműves által alkalmazott termelési szövetkezeti típust képviseli. Köztudomású, hogy mennyire jelentősek a földművesek kollektív munkájának eredményéből származó előnyök. A kollektivizálás lehetővé tette a mezőgazdaság kombinált traktorokkal (amelyek egyszerre aratnak és csépelelnek) és más mezőgazdasági gépekkel való felszerelését. Ez véglegesen megszabadította a szovjet földművelőket a kizsákmányolástól és a nyomortól. A szövetkezetek segítségével a Szovjetunió mezőgazdasága a világon az első helyre tört fel. Míg az Egyesült Államokban 1932—40 között a termelés 7 százalékkal, addig a Szovjetunióban ugyanezen időben 77 százalékkal emelkedett.

A fogyasztási szövetkezetek azaz, hogy mezőgazdasági termékeket egyenesen a szövetkezeti földművelőktől vásárolják, a piac áránaknál sokkal olcsóbban árúsítják a termékeket.

Az ipari cikkekben mutatkozó szükséglet kielégítésénél nagy szerepet játszanak a termelőszövetkezetek. Az iparosok termelőszövetkezeti a legmodernebb technikai felszereléssel, raktárakkal, üzemekkel rendelkeznek, ahol a lakosság beszerezheti a szövetkezet által gyártott árukat, mint pl. különböző lábbeli, ruházati, bútort és háztartási szükségletet. — Moszkvában 970 szabó-, cipész- és lakatosműhely van, mely a terme-

lési szövetkezetek szövetségének tulajdona. E műhelyek naponta 70.000 személyt szolgálnak ki.

Sztálin a Kommunista Párt 17. kongresszusán 1933-ban, utalva a nemzeti gazdaság szakadatlan fejlődésére, kifejtette, hogy a cél érdekében szükség van:

„... a város és falu, valamint a különböző nemzetgazdasági ágak közötti áruforgalom növekedésére, szükséges, hogy az országot óriási kereskedelmi hálózat kösse össze össze, számtalan élelmiszerüzlettel és raktárral. Szükséges, hogy a kereskedelmi bázisok útjai — üzletek, élelmiszerraktárak — áruforgalma szakadatlanul történjen a termelési helytől a fogyasztóig. Szükséges, hogy a kereskedelmi hálózatba bevonják az állami kereskedelmet, a szövetkezeti hálózatot, a helyi ipart és földműves szövetkezeteket, valamint a magán földművesgazdálkodásokat.”

A szovjet szövetkezeti rendszer alapjaiban különbözik a kapitalista államok szövetkezeti rendszerétől. Azokban az országokban a szövetkezetek kollektív intézmények, amelyek a tőkétől függenek és sokszor elvesztik szövetkezeti jellegüket, mivel fizetéses munkához folyamodnak. A Szovjetunióban a szövetkezetek a dolgozó emberek egyesülése, akik nincsenek kizsákmányolva, akik a kollektív munka céljából egyesülnek és mindegyik jövedelmét az általánosan megosztott munkájuk alapján kapják meg. A szovjet állam hitel, raktárhelyiségek és műhelyek, valamint képzett szakemberekkel segíti a szövetkezeteket.

H I R E K

VILAGOSSAG

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7.

Távbeszélő: 19-11.

Felölts szerkesztő: BALOGH EDGAR.

Előfizetési díj egy hónapra 120 lej. Papoknak, tanítóknak, nyugdíjasoknak 100 lej. — Postacsekkszám: 40.625.

IDŐJÁRÁSJELENTÉS. Európa legnagyobb részében délnyugati, déli irányú szél uralkodik, az időjárás változatlanul csapadékos és enyhe. Keletoroszországból a lehűlés lassan nyugat felé húzódik, a hideg középpontja Kujbisev irányában helyezkedett el. Várható időjárás csütörtök estig: Élnk szél, sok helyen eső, a hőmérséklet egy-két fokkal csökken.

A MAGYAR ZENE- ÉS SZÉPMŰVÉSZETI FŐISKOLA február 1-én, vasárnap fél 9 órai kezdettel, kiváló művészek közreműködésével, rendezte hagyományos bálját a Főiskola összes termeiben, melyre ezúton is szeretettel hívja meg városunk közönségét.

DEMETER JÁNOS EGYETEMI TANÁR ELŐADÁSA. A Bolyai Tudományegyetem Szabadegyetemének előadásorozatában január 29-én, csütörtökön délután 5 órakor dr. Demeter János egyetemi tanár „A kelet-európai népek együttélésének új formái” címmel tart előadást. Az előadás helye a jog- és közgazdaságtudományi kar 1. számú tanterem. A belépés díjtalan és nem beiratkozáshoz kötött.

AZ IROK MŰVÉSEK, UJSÁG- IROK VEGETES SZAKSZERVEZETÉNEK kolozsvári újságíró-csoportja január 31-én, szombaton délután 6 órakor a Jorga (Jókai)-utca 16 alatti szakszervezeti helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, amelyen a Vegetes Szakszervezet összes újságíró tagjai pontosan megjelenni kötelesek.

ÚJ MAGYAR TANKÖNYV JELENT MEG. Az új magyar tankönyvek sorozatában megjelent a középiskolák VI. osztálya számára írt „A középkor története” című. A könyvet tanári munkacsoport szerkesztette. Ára 388 lej. Terjesztés a Józsa Béla Aih-naeum (postacím Cluj, Piata Libertatii 12) végzi. Megrendelhető ugyanott. Felhívjuk az érdeklődő iskolák figyelmét a nemzetnevelésügyi vezértitkárság január 3-i rendeletére, amely szerint a tankönyvek kötelesek az új tankönyveket bevezetni és abból tanítani.

A kolozsvári MNSZ hírei:

KICSERÉLIK A TAGSÁGI KÖNYVEKET. A Magyar Népi Szövetség kolozsvári szervezete felhívja valamennyi tagjának figyelmét, hogy a tagsági könyveket az 1948. évre kicserélik. A kicserélésre munkanapokon délelőtt 8 és 1 óra, délután pedig 4 és 7 óra között lehet jelentkezni a Farkas-utca 7 szám alatti székházban Csibi Jolán pénztárosnőnél.

Január 28-án, csütörtökön este 7 óra-

Az Állami Magyar Színház és Opera közleményei

Ma, csütörtökön este a nagyszerű Steinbeck-szimfónia, az „Egerek és emberek”-et ismétli meg a színház, a bemutató teljes szereposztásában. A darabbal kapcsolatos irodalmi törvényszéket, tekintettel arra, hogy a résztvevők közül többen Bukarestbe utaztak a Magyar Népi Szövetség sajtókonferenciájára, a jövő hét szerdájára halasztották el.

Pénteken este újítja fel gondosan előkészített előadásban a színház Erich Kastner regényének vígjátékváltozatát, a „Három ember a hóban”-t. Hangulatos zene szövege és a haragos nevetést előidéző, ragyogó humoros zenés darabot, amely csupa eredeti ötlet, bonyodalom, mulatságos fordulat. A „Janika” sikerével fog vetekedni ez a kedves meséjű, vidám játék, amelynek főbb szerepeit Kovács Kató, Papp Nusi, a vendégként fellépő Rajna Alice, Benes Ilona, Lantos Réka, Sugár Jenő, Flóra Jenő és Szendrői Mihály játsszák. Lantos Béla rendezte és Szabó Ica vezényli a „Három ember a hóban”-t, amely pénteken bemutató-bérléssel, szombaton pedig napibérléssel van műsoron.

Szombaton délután ifjúsági előadásban a „Leányvásár”-t ismétli meg a színház.

Az ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ KOLOSZVÁRI MOZIK MŰSORA ÉS OPERA MŰSORA:

Csütörtökön este fél 8 órakor: Egerek és emberek.

Pénteken este fél 8 órakor: Három ember a hóban. Bemutatóbérlés 17 szám.

Szombaton délután 4 órakor: Leányvásár. Ifjúsági előadás.

Este fél 8 órakor: Három ember a hóban. Napibérlés 17 szám.

CAPITOL: Nahimov admirális.

CORSO: Lenin októbere. A nagy szocialista forradalom története. Előadók 3, 5, 7 és 9 órakor.

FORUM: Az érzések mámorja.

POPULAR (volt Royal): Texasi táncos. A főszerepben Rita Hayworth.

RIO: Pilótazerelem.

SELECT: Monte Carlo varázsa.

URANIA: Fény és árnyék. Főszerepben: Bulla. Ajtay és Nagykovácsy.

100.000 villanyégő érkezik a Szovjetunióból

BUKAREST. — A fővárosi Villamosági és Gáztársaság 6000 darab villanykörtét kapott a Szovjetunióból. Ezeket az égőket kizárólag a fővárosi közvilágításnál használják fel.

Románia egyébként 100.000 darab villanyégőt rendelt a Szovjetunióból és ennek a megrendelésnek első része az a 6000 darab villanyégő, amely most érkezett meg.

A Szovjetunióból szállítandó 100 ezer darab villanyégő jelentősen enyhíteni fogja a Romániában e cikkben érezhető hiányt és jelentősen megjavítja nemcsak a nagyobb városokban a közvilágítást, de a magánháztartások villanykörtészükségletét is részben fedezheti.

2600 tonna gyapott érkezett a Szovjetunióból

Az „Ágerpress” jelentése szerint a Szovjetunió 2600 tonna nyers pamutot küldött Romániának. Ez a hatalmas mennyiség lehetővé teszi, hogy az összes romániai szövögyárak háromváltásos munkarendszerrel és teljes üzemi munkafolyathasság termelésüket a szükséges textilipari cikkekre elláthassák az ország lakosságát.

A kolozsvári MNSZ színjátszóinak bemutatkozása

KOLOZSVÁR. — A Magyar Népi Szövetség kolozsvári és kolozsvári szervezeteinek színjátszó csoportja február 3-án délután 3 órakor az ifjúság részére és este fél 8 órakor a felnőttek részére tartja első bemutató színelőadását a kolozsvári Állami Magyar Színházban. Az előadás előtt bevezetőt mond Izsák Vilmos gimnáziumi tanár. Színpad körül Gárdonyi Géza: „A bor” című színműve.

Közreműködnek: Lichenstein József, Szöllősi Gábor, Sajgó Imre, Pasali Mária, Tamás Zoltán, Szabó Jolán, Szabó Kálmán, Szöllősi Gáborné, Sajgó Gyula, Bartha Ferencné, Bartha Ferenc, Kelemen Ferenc, Imre Sándor, Veres Lajos, Fajk József, Hubert Ilona, Kiss Ernő, Horváth László, Görög István, Újvári Lászlóné, Kovács Zsigmondné, Kiss Ernőné, Bodor Erzsébet és Hubert István. Jegyek elővételben a MNSZ kolozsvári szervezete pénztáránál, Farkas-utca 7. Nagyon olcsó helyárak.

Krasznán — bõrraktárok a timároknál — nincs foltnak való a cipészeknél

KRASZNA. — (Kiküldött munkatársunktól.) A bõriparosok megbeszélést tartottak a fennálló nyersanyaghiány megoldásának módjairól. A vita során általában az a vélemény alakult ki, hogy munkájuk folytatásához szükséges nyersanyag hiánya rendkívül nehéz helyzetet teremtett. Mõd van azonban arra, hogy ez a nehézség azonnal megoldódjon.

A krasznai timároknál ugyanis már mintegy másfél éve nagyobb mennyiségű feldolgozott bõr van tárolva. Ennek felhasználására semminemű utasítás nem érkezett és már az a veszély is fennáll, hogy a rendkívül hosszú idõ óta tárolt bõrök az állás miatt használhatatlanná válnak.

A bõriparosok teljes nyersanyaghiányt huzamos idõn keresztül fedezné a timároknál tárolt nagymennyiségű bõr, míg jelenleg krasznai cipzadiák és cipészek a legkisebb nyersanyaghoz sem tudnak hozzájutni.

A bõriparosok elhatározták, hogy illetékesek elé terjesztik kérésüket és szor-

galmazni fogják, hogy a helyileg tárolt bõranyagból megfelelő mennyiségű bõr utalást kapjanak.

Jutalom a nyomravezetõnek

KOLOZSVÁR. — Az elmúlt hétfolyamán a Tanítók Háza mellett elhelyezett barakot, amiben a gázvezeték lefektetésének munkálataihoz szükséges szerszámokat tartották — ismeretlen tolvajok feltörték és onnan több százszámot, csákányt, lapátot és közelméteres gumicsövet loptak el.

A Szaktanács felkéri azokat, akik a lopásról bármiylen adatot tudnak — jelentkezzenek a Szaktanács szervezési osztályán. A nyomravezetõ jutalomban részesül.

Világosság-Sport

CFR-Universitatea mérkõzés lesz vasárnap

KOLOZSVÁR. — Az újjászervezett kolozsvári CFR labdarugó együttese vasárnap jâzeza első mérkõzését az Universitatea csapatával, a városi sporttelepen 3 órai kezdettel. A két együttes mérkõzése elõtt, fél 2 órakor a „Luca László Brigád” válogatott az Olimpia Ifjúság Egyesület csapatával játszik barátságos mérkõzést.

Szombaton és vasárnap Bukarest nõi és férfi tornászválogatottja vendég szerepelt Kolozsváron. Kolozsvár válogatottját a Dermata, KKASE és a Villamos-mû együttesébõl állítják össze. Az elõírt gyakorlatokat szombaton az Unitarius Kollégium tornatermében tartják meg, míg vasárnap a szabadon választott gyakorlatokra kerül sor, délelõtt 10

órai kezdettel az Állami Magyar Színházban.

A kolozsvári Asztalitenisz Liga rendezésében vasárnap kezdõdnek meg a kerületi bajnokságok küzdelmei: A Dermata, KKASE, Vil-

amosmû Sanitas, Olimpia, Universitatea, Gutenberg, Acélárnyégyár és a Fások Szakszervezetének 132 nõi és férfi versenyzõje nevezett eddig be a nagyszabású versenyre.

Tehe tségkutató vivõversenyt rendez a BEAC

KOLOZSVÁR. — A BEAC utóbbi két vivõversenyének sikere felbuzdulva, a BEAC szurkolói január 31-én, szombaton délután 4 órai kezdettel kihívásos vivõversenyt rendeznek a Bolyai Egyetem Arany János-utcai vivõtermében.

A küzdelmekre benevezhetnek mindazok a BEAC-szurkolók, akik még eddig egyáltalán nem vıvtak és csak mint nézõknek voltak alkalmuk megismerkedni e nemes sportággal.

A szurkolók körében máris nagy a készülõdés, amit legjobban az igazol, hogy Kolozsvár összes könyvkereskedéseibõl pillanatok alatt elfogytak a szakkönyvek, mert a versenyszabály nem zárja ki, hogy a vivõk szakkönyvekbõl készüljenek a nagy összecsapásra.

A verseny gyõztese szép kiviteli serleget kap jutalmul, míg a helyezettek díszes kiviteli emléklapokkal. A versenybírók tagjai testi épségük biztosítására a Dermata jégkorongosztályának felszerelését kérték kölcsön...

Románia nõi asztaliteniszesei a Corbillon Kupáért is játszanak

LONDON. — Románia nõi asztalitenisz csapata a világbajnokságok küzdelmei elõtt a „Corbillon Kupa” küzdelmeiben vesz részt. Február 4-én délelõtt Románia—Jersey és Románia—Wales, míg délután Románia—Anglia nemzetek közti mérkõzésre kerül sor.

Február 5-én Románia nõi asztalitenisz válogatottja az USA együttesével méri össze erejét, míg február 6-án a Románia—Belgium és a Románia—Skócia mérkõzések kerülnek lejátszásra.

Február 7-én Románia válogatottja Ausztria együttesével játszik a Corbillon Kupáért.

A budapesti MTK labdarugó csapata Bukarestben

BUKAREST. — A budapesti MTK labdarugócsapata szombaton és vasárnap Bukarestben vendég szerepelt. Szombaton a Ciocanul ellen, míg vasárnap a bukaresti CFR ellen játszik barátságos mérkõzést.

Az MTK Bukovi edzõ vezetésével vasárnap a budapesti Vasasal játszott barátságos mérkõzést és azt 7:3 arányban gyõzte.

SPORTHÍRADÓ

A Református Kollégium tornatermében. A sorsolást ma ejtik meg.

A budapesti Kistext ökölvívó együttese svájci portyája során 9:5 arányban legyõzte Zürich válogatottját.

Csehszlovákia és Lengyelország is résztvesz a Balkán Olimpia ezévi küzdelmeiben. Mirko Krajcsevics, a jugoszláv Testnevelési Szövetség fõtitkára varsói tárgyalás során megállapodott a lengyelekkel abban, hogy Lengyelország részvesz az ideai Balkán Játékokban. A fõtitkár megbeszélést folytatott Prágában a csehszlovák sportvezetõkkel is, akik kifejezték, hogy szintén elküldik versenyzõiket a Balkán Játékokra.

Megalakult a Viktoria szövetségi sportosztály

KOLOZSVÁR. — A Viktoria sárlabda, asztalitenisz, teke, ökölvívó, birkózó és labdarugó sportosztályai lesznek.

Az MTK Bukovi edzõ vezetésével vasárnap a budapesti Vasasal játszott barátságos mérkõzést és azt 7:3 arányban gyõzte.

Az MTK Bukovi edzõ vezetésével vasárnap a budapesti Vasasal játszott barátságos mérkõzést és azt 7:3 arányban gyõzte.

Megalakult a Viktoria szövetségi sportosztály

KOLOZSVÁR. — A Viktoria sárlabda, asztalitenisz, teke, ökölvívó, birkózó és labdarugó sportosztályai lesznek.

SZÖVETKEZETI ÉLETÜNK

Alakítsunk szövetkezeti kulturköröket!

Az ország minden részében szövetkezeti kulturkörök alakulnak. Nemrég a moldovai Campufungban alakítottak ilyen kört a Központi Szövetkezeti Intézet az INCOOP által meghatározott és a „Schimbal Intercooperativ” 1916—23-25. számában közzétett szabályzat szerint.

A megalakult szövetkezeti kulturkör a következő célokat tűzte ki feladatául:

1. Tanfolyamok rendezését, melyen a szövetkezeti gondolatra nevelik a tagokat, illetve szövetkezeti vezetőkké képezik.
2. A kör működésének a területén minden szövetkezet mellett kultur- és propagandacsoport alakítását.
3. A kultur- és propagandacsoportok könyvtárainak és kulturterméinek a megszerzését.
4. Sport- és kirándulócsoportok alakítását. Ezzel a különböző vidékek szövetkezeti közötti szorosabb kapcsolat létesülne, megismernek egymás eredményeit és kicserélnék tapasztalataikat.
5. Szövetkezeti tárgyú estek és ünnepélyek rendezését.
6. Minden szövetkezetenél eszmeterjesztő gyűlések tartását.
7. Propaganda kifejtését annak érdekében, hogy minden faluban alakítsanak fogyasztási és értékesítő szövetkezeteket.
8. A szövetkezők közti összetartás érzésének a kifejlesztését.
9. A szövetkezők, szövetkezők és alkalmazottak érdekeinek a védelmét.

A szövetkezeti kulturkörök megalakítása új lépést jelent a szövetkezeti mozgalomban. Végre megalakulnak azok a munkakörösségek, amelyek hivatottak lesznek a széles néptömegek szövetkezeti ismereteit bővíteni s ugyanakkor megfelelő szakembereket is kiképezni, hogy szövetkezeteinket alaposan képzetek vezessék.

Az adóeltitkolás büntetése

Mikor követ el valaki adóeltitkolást?

A 344. számú és 1947. december 29-én közzétett új törvény a következő adóeltitkolásokat minősíti a szabotázs törvény alapján büntetendő cselekményeknek:

I. Szabotázs büntetése. Az adó törvény 30. szakasza alapján kereskedelmi adó fizetésére kötelezett kereskedők, kereskedelmi cégek és szövetkezetek, továbbá az adó törvény 48. szakasza alapján professzionális, adó fizetésére kötelezett szabadfoglalkozásúak, beleértve az iparosokat is, amennyiben évi adóköteles jövedelmük az 500.000 lej meghaladja, szabotázs büntetést követik el és az adó törvényekben megszabott büntetéseken kívül 5—20 évig terjedő kényszermunkával és 100.000 lej pénzbüntetéssel büntetendők, ha:

a) Az adó törvény 41. és 52. szakaszaiban meghatározott kereskedelmi könyveket nem vezetnek; továbbá, ha a könyvelés alapjául szolgáló könyvelési bizonylatokat nem őrzik meg.

b) Ha a kereskedelmi könyvekben nem vezetnek be az összes kereskedelmi ténykedésükből eredő ügyleteket, vagy ha a valóságnak meg nem felelő adatokat könyvelnek.

c) Ha a törvény szerint előírt kereskedelmi könyveiket vagy pedig a „esi igazoló ckmányokat elvesztik. Kivételek csak azon esetek, amikor az ügyesség megállapítása szerint ezek elvesztése kellőképpen igazolást nyert.

d) A valóságnak meg nem felelő (fiktív) számlák kiadása és elfogadása. Ez az adó jövedelemtől függetlenül szabotázs cselekmény.

e) Ha egy pénzügyi évben 100 ezer lej meghaladó adó- és illetékeltilkolást követ el az adózó, tekintet nélkül az adóköteles jövedelemtől.

II. Szabotázs vétségét követik el és 4—12 évig terjedhető foga házzal és 100.000 lej pénzbüntetéssel büntetendők azok az adóalanyok:

A. Akik a pénzügyi törvényekben előírt adóvallomásokban a valóságnak meg nem felelő adatokat írnak be, melyek következtében az államot megillető adók az adó fizető javára csökkennének.

B. Ugyancsak ezzel a büntetéssel büntetendők azok a munkaadók, vagy forgalmi adót és kivételes adót fizetni tartozó adóalanyok, akik az alkalmazottaktól visszatartott adókat vagy a feleltől bevételezett forgalmi adókat és kivételes adókat a törvényben megszabott határidőn belül nem fizetik be a kincstárnak.

Szabotázs vétség esetén is a fenti büntetéseken kívüli a pénzügyi törvényekben pénzbüntetések alól az adóalany nem mentesül.

III. Végül az adó fizetők ellenőrzésére előírt rendelkezések be nem tartásának vétségét követik el és 3 hónapól 4 évig terjedő foga házzal, valamint 500—100.000 lejig terjedő pénzbüntetéssel büntetendők mindazok az adóalanyok, akik a 344-es törvényben megszabott adó fizetési lakhely változtatására vonatkozó rendelkezéseknek nem tesznek eleget.

Egyéni cégeknek a fenti büntetéseket a cégtulajdonos kereskedő, míg kereskedelmi vállalatoknál és szövetkezeteknél a vállalat vezetője, vagy kereskedelmi társaságoknál az igazgatóság által a

vállalat felelős vezetésével megkövetelt személy kell viselje.

Egyetemlegesen felelős a fenti büntetésekről — amennyiben azok könyvelési tételekre vonatkoznak — tehát az a), b) és c) alatti büntettek — esetleg a cég könyvelője is.

Kollektív felelősség

A fenti törvény újítást vezet be azzal, hogy a kereskedelmi vállalatok felelős vezetőit és pedig az igazgatóság tagjait, az igazgatóság által az ügyvezetéssel megbízott igazgatósági tagot (adminisztratív delegát) és vállalatvezérigazgatóját személyiükben és saját vagyoniukkal felelőssé teszi az állami adók (direkt és indirekt adók) határidőben való be nem fizetésének elmulasztásáért. Ez a rendelkezés egyelőre csak a kereskedelmi részvénytársaságok a alkalmazandó, tehát nem vonatkozik a szövetkezetekre.

A fenti újonnan létesített büntettek és vétségekkel kapcsolatosan az alábbi utasításokat és észrevételeket adjuk:

A kereskedelmi és szövetkezeti törvény szerint a kereskedők a következő könyveket kötelesek vezetni: a) naplófőkönyv; b) leltárkönyv; c) levélmásolatok könyve, mely minden kereskedőre kötelező. Ezenkívül a részvénytársaságok és a szövetkezetek külön; d) részvényesek könyvét, illetve üzletirésztörzskönyvét; e) igazgatósági ülés és f) közgyűlések határozatainak jegyzőkönyvét.

A fenti könyveket kereskedelmi részvénytársaságok esetén a törvényes elnöke, szövetkezetek esetében az illetékes járásbírószámszám vezető bírja, hogy láttamozza. Ezeket a könyveket számozott lapokkal ellátva, összefűzve, kell lebélyegeztetni. A fenti könyveket a bélyegtörvényben megszabott illetékekre a pénzügyigazgatóságnál be kell mutatni. A szövetkezetek is könyveiket illetékeztetni kötelesek.

A stabilizáció után megjelent bélyegtörvény módosítás a szövetkezetek könyveinek bélyegilletéket oldalanként 4 lejben állapította meg.

A könyvelési igazolási iratokat és a könyveket, valamint számlákat, számlatömböket, a kereskedő és kereskedelmi vállalatok, — tehát a szövetkezetek is — 10 évig kötelesek megőrizni.

Februártól kényszermunka

A fenti törvényes rendelkezéseket szigorúan be kell tartani, mert a törvény az adó törvényekben megszabott külön pénzügyi bírságokon kívül, súlyos szabadságvesztés büntetéssel is bünteti a kereskedőket, illetve a kereskedelmi társaságok vezetőit és könyvelőit, ha nem vezetnek könyveket, vagy ha a könyvekbe a valóságnak meg nem felelő adatokat könyvelnek, továbbá, ha a valóságnak meg nem felelő számlákat adnak vagy fogadnak el.

A törvény módot adott arra, hogy a kereskedők és a kereskedelmi társaságok, amelyeknek könyveik nem voltak rendben, vagy könyveket nem vezettek, könyveiket feleltessék és ezzel mentesüljenek a fenti bírságok alól.

A törvény, amint említettük, kényszermunkával bünteti az adóalanyokat abban az esetben is, ha egy pénzügyi évről eső eltilkolt adókat a 100.000 lej meghaladja.

A törvény 1948. január 15-ig haladékat adott, hogy a multira vonatkozó összes adóeltitkolásokat, vagy ha nem vallott adókat az adózók önként jelenték az illetékes pénzügyigazgatóságnak és 1948. január 31-ig az adót befizették. Ha ennek eleget tesznek, a multira mentesülnek a fenti büntetésektől.

1948. február 1. után mint a multiban, mint a február 1-e után elkövetett adóeltitkolásokra már a kényszermunka büntetést alkalmaznak.

Csodákat művelt a székelyek leleményessége szövetkezeti téren!

A Bácskába telepített székelyek szövetkezeti munkája

A magyarországi „Földműves-szövetkezetek Lapja”-nak decemberi száma Réthi Ferenc tollából a telepes székelyek szövetkezéséről cikket közöl, melyer kivonatossan közlünk. A Bácskába telepített székelyek munkája példaképpen kell legyen nemcsak a székelységünk, hanem Erdély egész magyar földművessége előtti is. (A szerk.)

Vaskut községbe indulok. Kerekpárom jól ismeri az utat, többször is megjárta. Bojától a 7. kilométerkőnél már bent vagyunk a községben. A főt baloldalon fel-tűnik egy hirdetőtábla sárga betűkkel: „Vaskut Székely Földművesszövetkezet vendéglője.”

Bónis Lajos ügyvezető igazi székely vendégszeretettel fogad. A vendéglő tele van székely telepesekkel, Istenséggel, Boldogfalva, Józseffalva vidékéről kerültek a Bácskába.

A Székely Földművesszövetkezet Vaskuton 1947 júniusában alakult meg. Rövid időn belül vendéglőt nyitott, mely egyik leglátogatottabb hely Vaskuton. Üzemkés traktoruk szánt a földhözjutot-taknak. A napokban vegyeskereskedést fognak nyitni a község legforgalmasabb részén. Bónis Lajos a székelyek vezetője, fárdatlan harcosa a szövetkezeti életnek. Tölg bucsuzva, tovább a fűtőcán másik táblán a következőket olvashatjuk: Vaskuti Földművesszövetkezet. Itt Dudás Ádám ügyvezető, régi ismerősként fogad és bevezet a szövetkezet irodájába. Az irodában a legnagyobb példányszámú — könyvelésük és egyéb kimutatásuk a legnagyobb rendben. A szövetkezeti ház udvarán nagy motorzaj van. Teljes üzemi dolgozik a magtisztító, a tengerimorzsoló, napraforgóhántoló és a két kalapácsos daráló. Az udvar egyik sarkában vetőmagot csáváznak. Sok gép között berruhában, a főgépész üdvözöl és büszkén mutogatja és magyarázza, milyen fáradsággal helyezték üzembe ezeket a gépeket. Az egyik helyiségben az újonnan felállított olajütőnél szorgos munkások dolgoznak. Az olajütőt saját erejükből állították fel. Hatalmas kánakban aranysárga napraforgóolaj vár elszállításra. Különböző darab traktort helyeztek üzembe. Ezekkel csépeltek és jelenleg szántanak. Saját gépjavitó műhelyükben végzik a javítási munkálatokat. A főgépész szakaszi utasításokat ad a gépészeknek és la-

katosoknak, majd velünk jön a nemrég üzembehelyezett szeszfőzdébe. Itt a telepesek részére gyümölcspálinkát főznek. A főzimester lelkesedéssel magyarázza az üzembehelyezés munkálatait.

— Pálinkájuk az egész megyében híres, — mondják a pénzügy-őri szakasz emberei.

Jóízű pálinkájukat megízlelve, tovább kísér a Telkes társaság. Terményosztályukra érve, lázas tevékenység fogad. Szeker szeker után hozza a különféle terménye-

ket. Két és fél hónap alatt 50 vagon terményt adtak át a bajai BÍOSZK kirendeltségnek. Több vagon mütrágya szétosztását bonyolította le a szövetkezet. Jelenleg a magtermelési szerződések szerzése folyik. Rövidesen busfeldolgozó üzemét létesítenek.

A községben székelyek, felvidékiek és sarkadi telepesek laknak. Mind a három csoport más és más mentalitású, de a közös érdek, a szövetkezeti élet összekovácsolta őket.

Huszonöt éve mult annak, hogy Lenin „Szövetkezésről” című cikke megjelent. Ebben a cikkben, amely munkái között a legelső helyen áll, Lenin zseniális módon lefektette a szövetkezés alapelveit és megjelölte annak kifejlesztés útját a Szovjetunióban. E terv meghatározásánál Lenin abból a gondolatból indult ki, hogy amikor az összes fontosabb termelő eszközök föld, gyár, üzem, közlekedés, bankok az állam kezében vannak, amikor a munkás-és földművestömegek közötti szövettség valóra válik és a munkásosztály felelősségén van a vezetés, a jól szervezett szövetkezeti rendszer, amely magában foglalja a lakosság széles tömegeit, szocialista gazdasági rendszert alkot.

— „Ha teljesen megvalósítottuk volna a szövetkezést, akkor ma mind a két lábunkkal szocialista alapokon állnánk” — írta Lenin 1923. január 6-án megjelent „Szövetkezésről” című cikkében. Lenin a szövetkezésnek különleges fontosságot tulajdonított a szocialista rend felépítésében és ezért a legnagyobb figyelmet fordított a legegyszerűbb és legkönnyebb út megkeresésére, hogy a kevés földdel rendelkező földművesség is részt vehessen a munkában.

— „Más, fantasztikus elméleteket kibocsátani a különböző munkás-egyesületekről a szocializmus felépítésének érdekében, más megvalósítani a szocializmust úgy felépíteni, hogy minden kevés földdel rendelkező földműves résztvehessen ebben az építő munkában.”

Sztálin mindenféle szempontból

A szövetkezés

— a szocialista gazdasági rend alapja

kifejtette Lenin szövetkezeti tervét és átdolgozta a marxista-leninista program mezőgazdasági részét, amelyet a lehető legjobban oldottak meg. Földműves szövetkezetek s a szovjet földműves által alkalmazott termelési szövetkezeti típust képviseli. Köztudomású, hogy mennyire jelentősek a földművesek kollektív munkájának eredményéből származó előnyök. A kollektivizálás lehetővé tette a mezőgazdaság kombinált traktorokkal (amelyek egyszerre aratnak és csépelnek) és más mezőgazdasági gépekkel való felszerelést. Ez véglegesen megszabadította a szovjet földművességet a kizsákmányolástól és a nyomortól. A szövetkezetek segítségével a Szovjetunió mezőgazdasága a világon az első helyre tört fel. Míg az Egyesült Államokban 1932—40 között a termelés 7 százalékkal, addig a Szovjetunióban ugyanezen időben 77 százalékkal emelkedett.

A fogyasztási szövetkezetek azt, hogy mezőgazdasági termékeket egyenesen a szövetkezeti földművelőktől vásárolják, a piac áraknál sokkal olcsóbban árúsítják a termékeket.

Az ipari cikkekben mutatkozó szükséglet kielégítésénél nagy szerepet játszanak a termelőszövetkezetek. Az iparosok termelőszövetkezeti a legmodernebb technikai felszereléssel, raktárakkal, üzemekkel rendelkeznek, ahol a lakosság beszerezheti a szövetkezetek által gyártott árukat, mint pl. különböző lábbel, ruházati, butor és háztartási szükségleteit. — Moszkvában 970 szabó-, cipész-és lakatosműhely van, mely a terme-

lési szövetkezetek szövetségének tulajdona. E műhelyek naponta 70.000 személyt szolgálnak ki.

Sztálin a Kommunista Párt 17. kongresszusán 1943-ban, utalva a nemzeti gazdaság szakadatlan fejlődésére, kifejtette, hogy a cél érdekében szükség van:

„... a város és falu, valamint a különböző nemzetgazdasági ágak közötti áruforgalom növelésére, szükséges, hogy az országot óriási kereskedelmi hálózat kösse össze, számtalan élelmiszerüzlettel és raktárral. Szükséges, hogy a kereskedelmi bázisok útjai — üzletek, élelmiszerárutárak — áruforgalma szakadatlanul történjen a termelési helytől a fogyasztóig. Szükséges, hogy a kereskedelmi hálózatba bevonják az állami kereskedelmet, a szövetkezeti hálózatot, a helyi ipart és földműves szövetkezeteket, valamint a magán földművesgazdálkodásokat.”

A szovjet szövetkezeti rendszer alapjában különbözik a kapitalista államok szövetkezeti rendszerétől. Azokban az országokban a szövetkezetek kollektív intézmények, amelyek a tökélet függnek és sokszor elvesztik szövetkezeti jellegüket, mivel fizetési munkához folyamodnak. A Szovjetunióban a szövetkezetek a dolgozó emberek egyesülése, akik nincsenek kizsákmányolva, akik a kollektív munka céljából egyesülnek és mindegyik jövedelmét az általa kifejtett munka arányában állapítják meg. A szovjet állam hitelek, raktárhelyiségek és műhelyek, valamint képzett szakemberekkel segíti a szövetkezeteket.

Harminc gyilkosságot ismertek be az elfogott mikolai banditák

Elfogatásuk újabb gyilkosságot akadályozott meg

SZATMÁRNEMETI. — Beszámoltunk már arról a páratlan vakmerőséggel végrehajtott és izgalmas részletekben bővelkedő szökésről, ahogy a mikolai rablógyilkosok kitörték a szatmári rendőrség fogdájából.

A szökést követő reggel már megmozdult az egész rendőri gépezet és a nagyváradi rendőrfelügyelőség vezetésével megindult a hajszá a menekülő gyilkosok után. A szélrozsza minden irányban rendőri riadóautók robogtak ki és a hajszát vezető rendőrtisztek bizonyosra vették, hogy a minden pénz nélkül menekülő banditák néhány órai előnyét sikerült behozniuk és azok nem juthatnak még olyan messze, hogy elfogatásuk reménytelenül válhatott volna.

Rádióparancsok, táviratok, telefonparancsok futottak szét minden rendőri és csendőri szervhez, hogy a menekülő gyilkosok továbbjutását megakadályozzák.

Rendőrgyűrű a gyilkosok rejteke körül

Azonnal őrizetbe vették az egyik gyilkos rokonát, Vida Józsefet, aki — a rendőrtisztek véleménye szerint — tudott a szökésről és valószínűleg ismerte a gyilkosok rejtekhelyét is. Vida József fogadalmat tett a rendőrtisztek előtt, hogy ha szabadlábra helyezik — mindent elkövet a gyilkosok rendőrkézre adásáért.

A szabadlábra helyezett Vida József a Halmi melletti Nyires községbe, a gyilkosok tartózkodási helyére utazott. Rövid időn belül már értesítette is a csendőröket, hogy a gyilkosok egyike, Borsi József apósánál rejtőzködik. A nyomozók egyúttal azt is megtudták,

hogy Novák Sándor pedig Vida József nevelőapjánál bujkál.

Rendőrok, detektívek és csendőrök gyűrűje vette körül a két gyilkos rejtekhelyét és az esti órákban már mind a két bandita újra fogságban volt. Minden ellenállás nélkül hagyták magukat letartóztatni.

Pénzszerzés új gyilkosság árán

Kihallgatásuk alkalmával almondozták, hogy Szatmárról az erdőn keresztül menekültek. Az utbaeső tanyákon szerettek élelmiszert és a Szovjetunióból hazatérő hadifoglyoknak adták ki magukat. Tudták, hogy egyre jobban szorul főrlőstűk a burok és elhatározták, hogy mindenképp pénzt keressenek, hogy vonatra tudjanak szállni.

A menekülésközött szükséges pénzt újabb rablógyilkosság árán gondolták megszerezni és új áldozatukul a halmi tanító szemelték ki. A tanító házának beosztását ismerték és az elfogatásuk éj-jelen akartak betörni hozzá, hogy meggyilkolják és kirabolják. Két dísznővel kést szereztek, hogy így felfegyverkezve induljanak el az éjjel újabb áldozatuk lemezárására.

Rövid kihallgatása során Novák Sándor harminc gyilkosságot ismert be a rendőrtisztek előtt, úgy, hogy az ügy tisztázására a nyomozás nagyarányú készletét kellett elrendelni.

A nagyváradi rendőrfelügyelőség vezetésével folytak a helyszíni szemlék és máris megindult a hajszá a két rablógyilkos eddig ismeretlen harmadik cinkosának, Timár Józsefnek a kézrekerítésére is, aki — Novák és Borsi vallomása szerint — egész sorozat rablógyilkosságban segédkezett nekik.

Letartóztatták Borsi József 58 éves édesanyját is, aki tudott fia gyilkosságairól és aki az áldozatok véres ruháit kimosva segédkezett a gyilkosoknak a rablott értékek eladásában.

10 aszpirinért 5 hónap, 9 villanykörteért 5 év

NAGYVÁRAD. — A nagyváradi törvényszék a tiltott határátlépés és csempészes megtorlásáról szóló új törvény alapján a napokban hozta meg első ítéleteit.

A vádlottak: Fónai Julia és Kiss Erzsébet nagyszalontai lakosok 9 darab villanygót és néhány kiló cukrot csempészték Magyaror-

szágból Romániába. A törvényszék egyenként 5 évi börtönrre ítélte őket.

Pápai János nagyszalontai gyógyszerész 10 darab aszpirint a hivatalos árnál drágábban adott el. A nagyváradi törvényszék 5 hónapi fogházbüntetésre ítélte.

ADAS-VETEL

- MIKROSKÓP, 3 revolveres, valamint Diathermiás készülék „Siemens” gyártmányu, eladó. Cim a kiadóban. 3092
- WERTHEIM kassza eladó. Matei-utca 1. Bélyegüzletben. 3199
- ÜRES ládák és üzletberendezés eladó. Makky Ernő vaskereskedésben. 3123
- GYERMEK sportkocsi új állapotban eladó. Megtekinthető 2-4-ig Wilson-utca 6. 3124
- VADONATUJ süllyesztő Naumann varrógép eladó. Petru Maior-utca 7. Megyeháza mellett. 3125
- BILGERI csizma 43-as, barna koveret, használt, eladó. Cim a kiadóban. 3155
- ELADÓ sürgősen jó állapotban lévő kicsi luxusautó. Motilor-ut 103. 3139
- RÁDIO 5 lámpás, acélsóves, világ-vevő, olcsón eladó. Szentegyház-utca 30. Bldszint 2. 3143

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések szavankint 3 lej. Alláskeresőknek szavankint 2 lej. Cim a kiadóban és jelíges hirdetéseknel 10 lej pótdíj fizetendő. Házasság-levélezés szavankint 6 lej. Szövegírók szavankint 6 lej. Közgazdasági hirdetés szavankint 8 lej. Kereset hirdetések négyzetcentiméterenkint 1-6-7 lej. Nyilatkozat szavankint 12 lej.

- KICSI festéklő, vagy hengeres festéklő, veszek. Bethlen-utca 18. 3181
- SÜRGŐSEN eladó új, diógyökérfurniros. Lifogástalan kombinált szoba és egy teleháló, konyhák. Galamb-utca 41. 3169
- NŐI tavaszi kabát eladó. Farkas-utca 8 szám, kapu alatt jobbra 2. ajtó. Gr. SINGER női varrógép eladó. Jókai-utca 5, cukrázda. 3174
- EGY szép kivitelű diófurniros kombinált szekrény eladó. Tache Ionescu-utca 77. 3129

- EGY antik olasz mesterhegedű, egy viola és egy cselló eladó. Cim: Medua; Kolozsvár, Házsongárdi-utca 2. 3160
- ELADÓ új hálószobák, konyhák. Petőfi-utca 50, emelet balra. 3170
- EGY konyhakredenc, asztali kemence kintin állapokban, jutányosan sürgősen eladó. Zápolya-utca 20. 3156
- PUCH 200-as motorkerékpár jó állapotban, prima gumikkal eladó 30.000 lejért. Morar Vasile, Kiskapus. 3164
- RÁDIO, egy 1/2-es férfi posztóhunda, egyéb ruhanemű olcsón eladó. Masaryk-utca 13. 3172
- JÓKARBAN lévő modern gyermek sportkocsi eladó. Györgyfalvi-ut 140. 7-es autóbussz végállomás. 3178
- ELADÓ olcsón diófurniros háló. Timár-utca 2, I. emelet jobbra. 3151
- FEMVAZAS nőgyógyászati vizsgáló-asztal eladó. Megtekinthető Illyés asztalnál, Jókai-utca 4, udvarban. 3110
- FERFI ruha, fekete uői kabát, lámpa és egy szekrény eladók. Egyetem-utca 1, emelet 3. 3163
- ELADÓ kettő pár köves malom olajpréssel, 12 hold területtel, Kolozsvár közelében. Bolyai-utca 10. 3168
- VILLANYMOTOR 0,75 HP eladó. Ilie Macelar-utca 3. 3168
- RÁDIO felirással fényreklám eladó. Negro, Május 1-utca 23. 3106

INGATLAN-LAKÁS

- A KALYHÁS-utcában egy 2300 négyzetméteres üres telek eladó. Érdeklődni Deportáltak-utca 57. 2986
- ELADÓ 3 szobás, fürdőszobás kertes ház és kis gyümölcsös kert. Cim a kiadóban. 3086
- ELADÓ minden elfogadható árért kis családi ház. Számó-utca 12. 3091
- SÜRGŐSEN keres egy fiatal orvos-család 1, vagy 2 szépen butorozott szobák 1-2 hónapra, fürdőszoba- és konyha-használattal központban, vagy a közelében. „Jól fizeték” jelígre. 3118
- KERTES családi házat vernek. Ajánlatokat árnyjelöléssel „Beköltözhető” jelígre a kiadóba. 3123
- MINDEN szakmára alkalmas üzlethelyiség berendezéssel, raktárhelyiséggel átadás a Dózsa György-utcában. Cim a kiadóban. 3140
- KÖZPONTBAN butorozott szoba kiadó 2 deákknak. Cim a kiadóban. 3154
- EGYEDULALLO, pontosan fizető, olcsóbb szolid magánüzemű üres 1-2 szoba, konyha lakást, vagy butorozott szobát keres. „Európa” hirdető: Jókai-utca 4. 317

Felszámolják az összes ekonómátokat

BUKAREST. — Az ipar- és kereskedelemügyi miniszter rendelte értelmében a közhivatalok, az ipar- és kereskedelmi vállalatok keretében működő állatöszervek (ekonómátok) megbízott vezetői kötelesek a folyó évi március 11-ig meglévő egész árúkézletüket és pénzkészleteiket felszámolni.

A vidéki ekonómátok kötelesek a megyei gazdasági ellenőrző hivatalhoz két példányban kiállított kimutatást benyújtani, amelyben feltüntetik az 1947. évi augusztus 14-én régi lejben lezárt mérleget, az egyenleget, valamint a nyereség- és veszteségszámítást az állított lejben és az 1947. augusztus 15-én raktközlőn volt árumennyiséget. Az árúkézkek mellett egyenként fel kell jegyezni az eladási árak stabilizált lejben, további rovathban pedig fel kell tüntetni az eladás idejét és az eladásból befolyt összeg befizetésének felté-

Vegyék át a zilahi bőrparosok szövetkezetének készárúját

ZILAH. — (Kiküldött munkatársunktól.) A közelmúltban alakult meg Zilahon a „Bőrparosok Termelő Szövetkeze”, melybe mintegy negyven zilahi kisiparos tömörült. Kormányzatunk az újonnan megalakult termelő szövetkezetnek azonnal biztosította a szükséges nyersanyagot és így a zilahi bőrparosok szövetkezetük révén erőteljesen bekapcsolódhattak az ország ujjaépítéséért folyó termelési munkába.

A termelő szövetkezet azonban feldolgozta a kiutalt nyersanyagot. Rövid időn belül 450 pár kintű lábbelit állítottak elő a szorgalmas kisiparosok, — azonban a kész áru átvétele még a mai napig sem történt meg.

A kezdeti nehézségekkel küzdő új szövetkezetnek nincsen elegendő tőkéje ahhoz, hogy újabb nyersanyagot váltson ki, ehhez feltétlenül szükség van arra, hogy feldolgozott árúját átvegyék és kifizessék. A termelés tehát megállt. A szövetkezet vezetői kétségbeesetten futkosnak, hogy a feldolgozott árut mielőbb átad-

hassák az illetékes átvevő szervezetnek. A szövetkezet kisiparos tagjai pedig, akik minden pénzüket az átadásra váró készletbe fektették — nélkülöznek.

Sürgős intézkedésre volna szükség, mert a termelő szövetkezet folyamatos működését csak akkor lehet biztosítani, ha megfelelő gondoskodás történik az elkészült áru azonnali, készpénzért történő átvételére és a szövetkezet újabb nyersanyagszükségletének biztosítására. Az átvétel köcsé és az ezzel kapcsolatos anyagi kár komoly formában veszélyeztetni a termelő szövetkezet fennmaradását és rendkívül súlyosan kihat a termelésre. A Zilahi Bőrparosok Termelő Szövetkeze az átvétel és sedelmeskedése miatt képtelen folytatni termelését és sok pár cipővel rövidíti meg az országga eredményt.

Illetékes szervezetnek el kell küldeni azt, hogy hasonló esetek elő forduljanak és sürgősen intézkedniök kell, hogy a zilahi termelő szövetkezet is mielőbb tovább folytathassa működését.

- VILLALAKÁSBAN szép, különbejáratu szoba, fürdőszobahasználatu kiadó. Jelige: „Igenyes”. 3118
- EGY szoba, konyha belvárosi lakás ma elcserelném ugyanilyen külvárosi. Cim: Szentegyház-utca 27. 3119
- KERESÉK a központban, egy utca szobát, vagy elcserelném ugyancsak központban lévő egy szoba, konyha, szp. zos lakásmat. Költségeket téríték. Cim: Roth, telefon: 19-93. 3119
- INTELLIGENS nő lakást kaphat, ha het diákknny is. Március 6 (Szentegyház)-utca 29. 3177

KÜLÖNFÉLEK

- GYAPJUFONAST vállal tanító Március 6. Szentegyház-utca 29. Tanító. 3177
- ÓRAKONYVELÉST, befizetéses kisiparosok részére vállalko. Címre: Fehér fotóhoz, Molotov-utca 55. 3177
- JÓMEGJELENESÜ, 29 éves fiatal ember, jó pozícióban, megismerkedni kész álló urileánnyal házasság céljából. Leveleket „Március” jelígre a kiadóba kéri. 3118

Figyelem!
Palesztinában eladó két nagy ház-hely. Közev váron fizetni.
PROMTUSZ Iroda
Dózsa György-utca 29. I. emelet.
Telefon 11-51.

Autógyertya
„Bosch” 14-es vadonatú eladó.
Cim a kiadóban.

Máramarosszigetre
29-én, csütörtökön
autobussz indul.
Érdeklődni a posta mögötti autóbuszállomáson.

Árú használt férfi kerekpár, 13 ezer lejért eladó. Ugyan-oltt üzemképes villanypalefon. hangerősítővel, 12 ezer lejért eladó.
PROMTUSZ Iroda
Dózsa György-ut. 29. Tel. 11-51.

Beköltözhető
komfortos kertes családi ház eladó.
„Villanegyed” jelígre.

Az Allami Magyar Kereskedelmi Leánylicum VIII. oszt. tanulóinak szülei 1948. január 31-én este 8 órat kezdettel, a volt „Royal” teremben
jótekonycélú táncestélyt
rendezni, melyre mindenkit szer. te tel meghívás és előár
a Rendezőse

10.000.000 STABILIZÁLT LEJ

IGENI EZT A HATALMAS NYEREMÉNYT elérheti, ha játszik az Allami sorsjátékon

80.000 közül 40.000 nyer. A nyemények teljes összege 218.000.000 LEJ

ALLAMI SORSJÁTÉK

Thompson-Bug

szorsjegy közül egyik nyer.